9
2003

Zdarma na CD 20 deskových her a 10 užitečných programů

+ CD

počítač pro každého

Nejčtenější počítačový časopis v ČR
55 Kč / 76 Sk

Zahrajte si šachy, dámu, piškvorky, člověče, nezlob se, domino, vrhcáby

Najděte si správnou dovolenou!

A teď už vím, jak na to!

- Jak tisknout obrázky ve Windows
- Jak zapojit grafickou kartu
- Jak automatizovat opravy v OpenOffice
- Jak hledat soubory na CD-ROM
- Jak zálohovat dokumenty v PC Suite
- Jak se počítá s časem v tabulkách
- Jak vytvořit archiv ve WinRAR
- Jak nastavit opravy textu v MS Wordu

Křížovka o ceny: multimediální CD pro děti

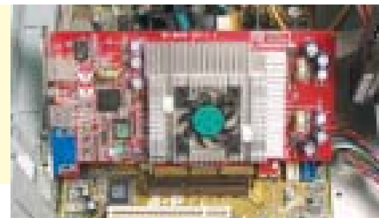
představujeme

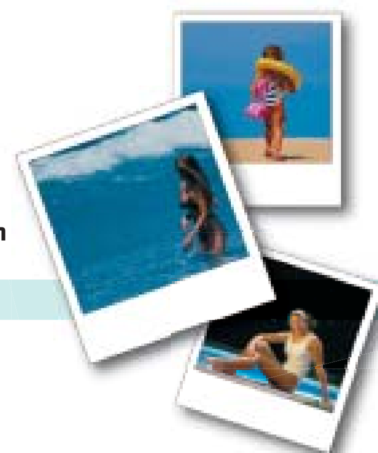
magazín

jak na to

internet

domácí počítač

inzerce

Vážení čtenáři,

opět mám příležitost vám poděkovat za stálou přízeň, která nám kromě materiálního zisku přináší i uznání odborníků z médií. Redakce časopisu Strategie pořádá ve spolupráci s Unií vydavatelů denního tisku soutěž Magazín roku, ve které vždy na jaře hodnotí úspěšnost jednotlivých časopisů v uplynulém kalendářním roce. Jedním z hlavních kritérií hodnocení je nárůst auditovaných prodejů v porovnání s rokem předcházejícím. Koncem dubna byly zveřejněny výsledky soutěže Magazín roku 2002. V kategorii „Odborné, oborové a profesní tituly“ skončil Počítač pro každého na druhém místě (za ekonomickým týdeníkem Euro). Oproti loňsku, kdy se umístil jako třetí, si tak polepšil o jedno místo.

Ocenění nás těší, nechceme však usnout na vavřínech. Rádi bychom obsah našeho časopisu dále zlepšovali a přizpůsobovali vašim požadavkům. Proto vám děkujeme za všechny dotazy a připomínky, které nám posíláte. Abychom však získali ucelenější přehled o tom, jak náš časopis hodnotíte a o čem byste si v něm rádi přečetli, prosíme vás o vyplnění a zaslání přiložené ankety. Letos poprvé ji můžete vyplnit i elektronicky (najdete ji na přiloženém CD a také na našich internetových stránkách na adrese *www.ppk.cz*). Papírovou podobu ankety jsme vložili do nákladu určeného pro Českou republiku; čtenáře ze Slovenska prosíme o využití elektronické podoby (odesláním elektronickou poštou ušetříte dražší poštovné do zahraničí).

Těšíme se na vaše náměty a příspěvky do ankety.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Dva nové fotoaparáty od HP

Společnost Hewlett-Packard uvádí na český trh digitální fotoaparáty **HP Photosmart 735** a **HP Photosmart 935**. Model Photosmart 735 s cenou 10 190 Kč s DPH nabízí rozlišení 3 megapixely a disponuje objektivem Pentax s trojnásobným zoomem optickým a pětinásobným zoomem digitálním. Umožňuje také záznam videosekvencí se zvukem. V zadní části je LCD displej o úhlopříčce 3,8 cm. Pro uložení snímků má HP Photosmart 735 interní 16MB paměť, do které lze uložit až 114 snímků, a navíc je vybaven slotem pro paměťovou kartu SD/MMC.

Fotoaparát HP Photosmart 935 (19 590 Kč včetně DPH) dokáže pořizovat snímky v nejvyšším rozlišení 5 megapixelů (2608 × 1952 obrazových bodů), které zaručuje kvalitu fotografií i v případě formátu A4. Také u tohoto modelu je objektiv Pentax s trojnásobným zoomem optickým, zoom digitální je sedminásobný. Standardně se tento model dodává s paměťovou kartou SD (Secure Digital) o kapacitě 32 MB. Pro zvýšení úložné kapacity je fotoaparát vybaven slotem pro paměťové karty SD nebo MMC.

Z obou fotoaparátů lze k vybraným tiskárnám HP Deskjet či k multifunkčním zařízením HP tisknout fotografie přímo, aniž je třeba použít počítač. Oba fotoaparáty můžete s tiskárnou nebo s počítačem propojit prostřednictvím USB kabelu a lze je také připojit k dokovací stanici HP Photosmart 8886 s dálkovým ovládáním. Tato stanice stojí 2490 Kč s DPH a umožňuje snímky či videosekvence prohlížet v televizi. Pomocí této stanice lze zároveň dobíjet baterie přímo ve fotoaparátu.
http://www.hp.cz

PPK druhým nejlepším odborným magazínem roku 2002!

Náš časopis získal letos ocenění Unie vydavatelů a týdeníku Strategie v oblasti odborných a profesních časopisů. Zatímco loni se časopis umístil v této kategorii na třetím místě, letos se posunul o jeden stupínek výše, a skončil tedy na místě druhém. První místo obsadil magazín Euro. Toto ocenění jsme získali také na základě hodnocení čtenosti a prodaného nákladu, takže z velké části za něj vděčíme i vám – našim čtenářům!

http://www.uvdt.cz

T-Mobile spouští MMS Info

Společnost T-Mobile nabízí službu MMS Info, prostřednictvím které dostane uživatel požadovaný obsah ve formátu MMS. Zpráva bude obsahovat vedle textu také obrazový doprovod, například v podobě fotografie. Ceny za MMS zprávy se pohybují od 7,50 do 22 Kč (+ 5% DPH). Objednání služby probíhá obdobně jako v případě služby SMS Info: zákazník odešle SMS se stanoveným textem na číslo 4616.
http://www.t-mobile.cz

Tenký a lehký notebook

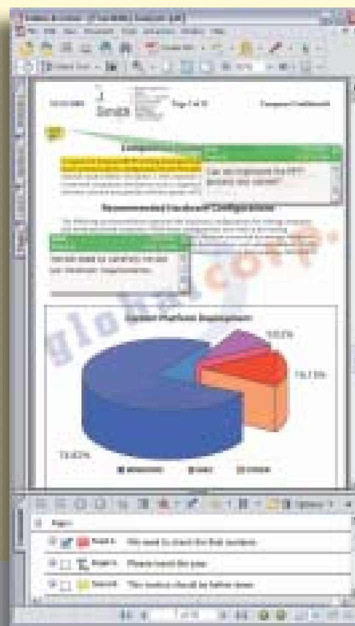

Pro zájemce o tenký a lehký přenosný počítač, který je navíc dostatečně výkonný a je vybaven nejmodernějšími technologiemi, nabízí společnost Dell notebook **Latitude D500**, jenž je vybaven procesorem Intel Pentium M a podporou pro bezdrátové připojení k počítačové síti. Nechybí modem, síťová karta, rozhraní USB 2.0 ani zdířka S-Video pro propojení notebooku s televizorem. Mobilní procesor Intel Pentium M pracuje na frekvenci 1,3 GHz, velikost operační paměti začíná na 128 MB a 14,1palcový LCD displej pracuje v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů. Pokud jde o nabídku pevných disků, můžete vybírat z modelů o kapacitě 20 GB, 30 GB a 40 GB. Z optických mechanik jsou na výběr jednotka CD-ROM, mechanika DVD-ROM, vypalovačka CD-RW a kombinovaná mechanika CD-RW/DVD-ROM. Rozměry jsou 32 × 319 × 260 mm a hmotnost začíná na 2,17 kg.

http://www.dell.cz

Větší bezpečnost v Acrobatu 6.0

Společnost Adobe ve své nedávno zveřejněné rodině produktů Adobe Acrobat (pracujících s formátem PDF) vylepšuje zabezpečení elektronických dokumentů. Acrobat 6.0 nyní podporuje podpisy autorů i příjemců, pomocí kterých poskytuje další ujištění o původu a neporušenosti elektronického dokumentu. Autoři mohou nyní použít novou možnost „Uložit jako certifikovaný dokument“,

umožňující dokumenty digitálně podepsat. Příjemci používající Adobe Acrobat nebo bezplatný Adobe Acrobat Reader mohou nyní bez jakéhokoliv dodatečného zabezpečovacího softwaru snadno ověřit podpis autora certifikovaného dokumentu a tím potvrdit, že dokument pochází od uvedené osoby a že nebyl od svého vytvoření pozměněn.

http://www.adobe.cz

Maturita nejhůř za tři

Společnost Scio nabízí maturantům již druhým rokem internetové přípravné kurzy českého jazyka, matematiky a základů společenských věd. Letos všem absolventům kurzů zaručuje, že z daného předmětu odmaturují v nejhorším případě za tři. Z loňských zkušeností totiž vyplývá, že většina absolventů kurzů dostala u maturity jedničku nebo dvojku (průměr 1,74), čtyřka byla zcela výjimečná a pětku nedostal nikdo. Ceny kurzů se pohybují od 375 do 880 Kč. Do kurzů se lze přihlásit ihned na adrese *www.scio.cz/1/navs.asp*. Dotazy je možné posílat na e-mailovou adresu online@vzdelavani.cz.

www.scio.cz/1/kurzy.asp

Multifunkční „vajíčko“

Umax AstraNugget je multifunkční přenosné zábavní zařízení, které kombinuje digitální fotoaparát a FM stereorádio a nabízí i hry, které si lze zahrát na malém LCD displeji. Snímky v rozlišení 640 × 480 obrazových bodů jsou vhodné pro umístění na internet či pro poslání e-mailem. Do interní paměti se vejde 26 až 206 snímků. Ve chvílích, kdy nefotografujete, lze AstraNugget použít také pro poslech rádia nebo si na LCD displeji můžete zahrát některou z osmi různých her. O napájení se stará dvojice baterií AAA. V balení spolu s AstraNuggetem, který má rozměry 100 × 75 × 40 mm a hmotnost 110 gramů, dostanete i sluchátka, baterie, USB kabel a CD s programy pro úpravu fotografií. To vše za 1790 Kč včetně DPH.
http://www.umax.cz

Nové služby na serveru Mobilem.cz

Společnost DCCI, která provozuje službu Mobilem.cz pro posílání zpráv SMS z internetu, představila novou vlastnost: možnost doručit odpověď na SMS zprávu zaslanou prostřednictvím služby Mobilem.cz. Pokud tedy příjemce na SMS zaslanou prostřednictvím služby Mobilem.cz odpoví, bude tato zpráva doručena původnímu odesílateli na jím zadanou e-mailovou adresu.

Se službou Mobilem.cz spolupracují také tvůrci programu GateKeeper, určeného pro zasílání zpráv SMS prostřednictvím internetu; tento program nabízí také možnost zasílat obrázky, loga a elektronické vizitky na mobilní telefony. Novou verzi programu lze zdarma stáhnout z internetových stránek, které najdete na níže uvedené adrese.
http://sms.mobilem.cz

Za tajemstvím lidského těla

V příštím vydání časopisu Počítač pro každého naleznete plnou verzi multimediálního CD-ROM, který nese název Za tajemstvím lidského těla. Abyste nekupovali zajíce v pytli, můžete se na této stránce dočíst, co lze od tohoto CD očekávat.

Za tajemstvím lidského těla

Multimediální CD-ROM (animace, obrázky a texty)

Cena: zdarma pro čtenáře časopisu Počítač pro každého.

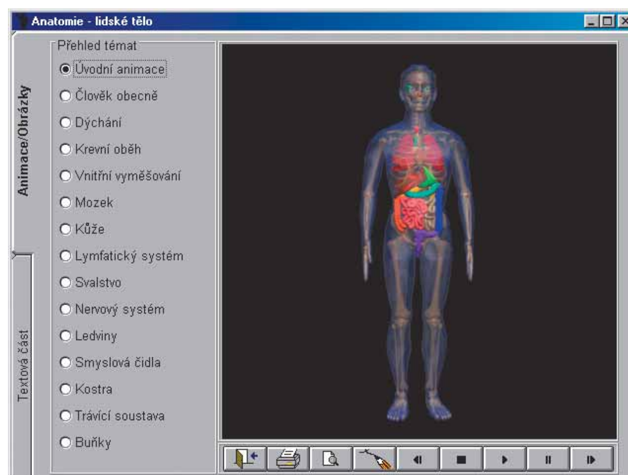
K dostání: v příštím čísle časopisu Počítač pro každého (jde o číslo 10/2003, které vychází 21. 5. 2003).

Určení: věk 10 – 99 let.

Titul Za tajemstvím lidského těla (původní název Anatomie – lidské tělo) je produktem firmy MEDIA trade, která má s produkcí multimediálních titulů bohaté zkušenosti. Cédéčko obsahuje 67 kvalitních animací a obrázků. K dispozici je velké množství textů – ty jsou provázány hypertextovými odkazy. Velkou výhodou je to, že se nemusí nic instalovat do vašeho počítače. Vše můžete spouštět přímo z CD.

Jaký musím mít počítač?

CD-ROM lze bez problémů spouštět i na velmi starých a pomalých počítačích. Tvůrci cédéčka uvádějí tuto minimální konfiguraci: procesor 486, operační systém Windows 95, 16 MB operační paměti (paměti RAM), 10 MB volného prostoru na pevném disku, čtyřrychlostní mechanika CD-ROM a grafická karta VGA podporující režim 32 000 barev. Čím lepší konfiguraci máte (např. čím rychlejší procesor, novější operační systém Windows, větší operační paměť apod.), tím lépe.

Skvělé animace vám ukáží lidské tělo ze všech stran.

Po spuštění cédéčka se před vámi objeví úvodní okno programu. Po levé straně okna najdete záložky, pomocí kterých můžete přepínat mezi dvěma základními rubrikami. Jde o rubriku **Animace/Obrázky** a o rubriku **Textová část**.

Rubrika Animace/Obrázky obsahuje animace a obrázky. Animace můžete přehrávat, zastavovat v libovolnou chvíli nebo je pomalu posouvat (krokovat) vpřed i zpět. U animací i u obrázků lze zapínat a vypínat textové popisky (tím získáte informace o tom, jak se která část organismu nazývá).

Každý obrázek nebo určitý snímek animace můžete také vytisknout (a to včetně popisků). Zajímavá je také možnost zkopírovat obrázek nebo libovolný snímek animace do schránky operačního systému Windows – zkopírovaný obrázek pak můžete uložit do formátu BMP nebo ho vložit třeba do grafického či textového editoru. Nechybí ani funkce „lupa“ pro zvětšování/zmenšování obrázků i animací.

V levé části hlavního okna se nachází přehled hlavních témat (kapitol), mezi kterými lze přepínat. Hlavní témata jsou následující: Člověk obecně, Dýchání, Krevní oběh, Vnitřní vyměšování, Mozek, Kůže, Lymfatický systém, Svalstvo, Nervový systém, Ledviny, Smyslová čidla, Kostra, Trávicí soustava a Buňky.

Každá kapitola obsahuje nejen animace a obrázky, ale také spoustu textů. Texty obsahují názorné obrázky včetně popisků a také hypertextové odkazy – ty jsou zvýrazněny červenou barvou a lze na ně kliknout (po kliknutí se zobrazí informace týkající se zvýrazněného pojmu). Jakoukoliv stránku textu lze samozřejmě vytisknout.

Texty jsou napsány srozumitelnou a populární formou. Nejde tedy o žádnou obtížně čitelnou příručku, určenou pro odborníky. Zajímavé informace na CD najde jak dítě školou povinné, tak i dospělí členové rodiny.

-ngu

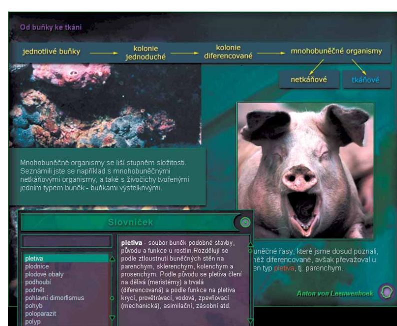
Biologie na stříbrných discích

Orientační cena 499 Kč.
Na trh dodává firma LANGMaster.
Další informace na internetové adrese ***www.langmaster.cz*** nebo na tel. čísle 244 460 807.

Titul Biologie 1 je další z řady výukových produktů, které se věnují přírodním vědám. Tento titul je určen dětem ve věku od 12 do 16 let.

Proč produkt, a ne cédéčko? Biologie je rozdělena na tři cédéčka, z nichž jedno je instalační a zbývající dvě nesou data.

Úvod k buňce.

Instalace

Je velmi jednoduchá. Na úvodní obrazovce stačí pouze kliknout na tlačítko Další a v následujícím okně potvrdit souhlas s licenčním ujednáním. Pak již vše běží samo až k upozornění, že po ukončení instalace bude počítač restartován.

Do třiceti dnů od instalace je třeba produkt zaregistrovat. Pokud tak neučiníte, nebude možné jej po uplynutí této doby spustit.

Prostředí

S programem může na jednom počítači pracovat více uživatelů. Každý z nich má své uživatelské jméno a heslo.

Ovládací program počítá s tím, že v počítači máte instalováno více výukových programů z řady Škola hrou, a má na ně připraveny odkazy.

Na hlavní obrazovce si můžete ještě zobrazit seznam odkazů a poznámky a také přejít k podrobnému obsahu vybraného titulu.

Obsah je zobrazen ve dvou oknech: V prvním okně jsou názvy jednotlivých lekcí, v druhém, menším okně se zobrazují názvy kapitol lekce označené ve větším okně.

V levé horní části obrazovky jsou nabídky příkazů, tato část bohužel není příliš nápadná.

Výklad je rozdělen na jednotlivé krátké úseky, z nichž každý má svou vlastní stránku. Z jednotlivých stránek můžete podle potřeby spouštět přehrávání videoukázek nebo vyvolat další informace. I když je celý systém rozdělen do velkého počtu provázaných stránek, je navigace v systému přehledná, ale zpočátku je třeba si na ni zvyknout.

Výuka

Poté, co projdete jednotlivé lekce, dostanete se na stránku nebo na stránky věnované opakování nejdůležitějších informací. Pro usnadnění zapamatování si můžete informace buď přečíst, nebo si je poslechnout (po kliknutí se přehraje zvukový záznam). Aby bylo vidět, co si studenti zapamatovali, je na konci lekce ještě zařazen test.

K testování mám malou připomínku: U úloh, ve kterých máte přiřadit přetažením myší správné odpovědi, se nesmíte splést. Vybranou odpověď již nelze vzít zpět.

Z hlediska obsahu je titul rozdělen na dvě základní části: Organizaci života a Svět rostlin. Obě části dohromady obsahují čtrnáct kapitol, z toho dvanáct jich patří do první skupiny.

Organizace života zahrnuje výklad základních principů fungování živé hmoty.

Svět rostlin seznamuje uživatele s rozdělením rostlinné říše a popisuje funkce rostlinných těl.

Závěr

Ovládací program dokáže přehledně navigovat rozsáhlým systémem provázaných stránek a probíraná látka je doplněna řadou videoukázek a obrázků. Součástí systému je i možnost testování dosažených znalostí.

Vzhledem k poměrně jednoduchému ovládání, snadné instalaci a velmi přijatelné ceně udělujeme tomuto titulu naše ocenění Tip PPK 9/2003.

-mzi

Za tajemstvím pohybu

Kolekce lokalizovaných multimediálních CD-ROM vydavatelství Dorling Kindersley se rozrostla o další titul, nazvaný Jak se věci pohybují. Nápaditý scénář, perfektní provedení a další doplňkové služby dělají z tohoto CD atraktivního společníka pro kluky a holky od sedmi let. Lokalizaci provedla, stejně jako u ostatních titulů Dorling Kindersley, firma BSP Multimedia Praha.

Jak se věci pohybují

Multimediální hra s výukou základních zákonů mechaniky

Vydal/poskytl: Dorling Kindersley, VB, BSP Multimedia, Praha. *http://www.dkmm.cz*

Cena: 690 Kč.

Začínáme

Světem mechaniky vás bude provázet mamut Chlupáč a příjemný hlas „milionáře" Vladimíra Čecha. Chlupáče si možná budete pamatovat z CD-ROM Jak věci pracují a také ho najdete na internetových stránkách *www.dkmm.cz*, kde jsou připraveny další zajímavosti a mamutí příspěvky.

Po spuštění programu se objeví padák, po jehož přistání se před vámi otevře vynálezcova brašna.

Co všechno můžete v brašně nalézt? Je to např. nářadí, kterým lze nastavit řadu možností práce s programem – varianty tisku a kopírování zobrazených informací, nastavení hlasitosti, přehled základních ovládacích prvků, zobrazení skóre nejlepších her apod. V části Registrační kancelář se lze zapsat (s programem může pracovat více hráčů) a zvolit stupeň obtížnosti připojených kvízů; přístupný je zde kompletní přehled všech 24 hejblátek, která jsou spojena s jednotlivými okruhy mechaniky a využita v připravených herních scénách. Brašna obsahuje i herní plány tří pinballů, které jako svá veledíla Chlupáč postavil. Přístup k nim však záleží na tom, kolik kvízových otázek jste už správně zodpověděli.

Vynálezcova brašna a její obsah – hlavní nabídka programu.

Vynálezcův deník

Nejdůležitější částí brašny je Vynálezcův deník, který obsahuje všechny potřebné informace a také popisy hlavních možností tří veleděl nazvaných Vesnice, Ostrov a Měsíc, jež jsou základem pro vaši

Jaká hejblátka čekají na hráče vesnického pinballu?

další hru – pro pinball. Ve hře však můžete uspět jen tehdy, prokážete-li dobré znalosti Newtonovy mechanické fyziky. Pro snazší pochopení probírané látky je výklad hojně doplňován ilustračními obrázky. Deníkem lze listovat stejně jako běžnou knihou stránku po stránce (vpřed i vzad), lze přecházet mezi jednotlivými kapitolami (ty popisují jednotlivá veledíla) nebo využít připraveného rejstříku. Do deníku si lze také zapsat až padesát stránek vlastních poznámek. Pro ty, kteří hledají ještě podrobnější informace, jsou u mnoha výkladů připraveny odkazy na další informace, jež jsou přístupny na českých i zahraničních internetových stránkách.

Témata

Která témata jsou připravena? Dva tucty témat pokrývají látku z fyziky pro 6. až 9. třídu ZŠ. K zodpovězení je připraveno 300 otázek ve třech úrovních obtížnosti, vše je zabaleno do zajímavého prostředí veleděl. Najdete zde výklad i otázky týkající se jednoduchých vztahů pák, kladek, sil, typů energie, zajímavých aplikací vycházejících z nakloněné roviny nebo pružiny. Nechybí vztah mezi hybností, hmotností a rychlostí, stejně jako řada dalších základních zákonů fyziky. Mezi témata zařadil Chlupáč i atraktivní problematiku zvuku, exploze, magnetismu či pohybu ve vodě a nechybějí ani alternativní zdroje energie a jejich uplatňování při pohybu. Ve spojení s veledílem Měsíc se dozvíte o problematice raket, satelitních přenosů, ovládání vesmírných sond i o přistání člověka na Měsíci.

Zkoušení

Jak už bylo řečeno, každé hejblátko pinballu je spojeno s některou oblastí mechanické fyziky a při kvízových otázkách musíte prokázat správné pochopení probírané látky. Pokud správnou odpověď ještě neznáte, program vám nabízí možnost přímo přejít k příslušné látce; tu si můžete znovu projít a zapamatovat si vše důležité. Poté se

A můžete se dát do čtení vynálezcova deníku.

můžete vrátit a v řešení kvízu pokračovat. Každý kvíz má tři otázky základní a jednu prémiovou. Po jejich správném zodpovězení můžete určený počet příslušných hejblátek umístit do připojeného hracího schématu pinballu a získat tak potřebný počet bodů pro postup do dalšího veledíla. Správným zodpovězením prémiové otázky se zapíná „pokročilé ovládání“, které výrazně zvyšuje počty přidělovaných bodů do celkového hodnocení.

Závěrem

Titul Jak se věci pohybují nabízí nejen zábavu, ale také nenásilné poučení o základních fyzikálních zákonech. K příjemnému využití přispívá i atraktivní výtvarné zpracování, a tak jistě nikoho nepřekvapí, že jsme tomuto CD přiznali naši značku kvality, tedy Tip Počítače pro každého.

Milan Pola

Sami sobě architektem

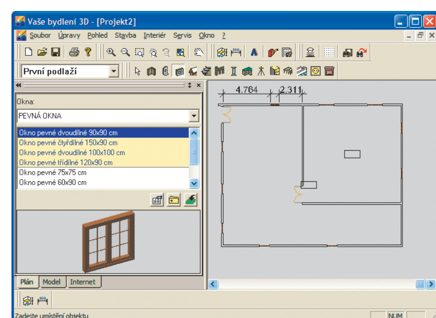

Orientační cena: 1799 Kč vč. DPH.
Nároky na počítač: Pentium 133 MHz, 64 MB RAM, asi 80 MB místa na disku, Windows 95 a vyšší.

Další informace na internetové adrese ***www.floorplan.cz***.

Máte-li dojem, že programy pro navrhování a modelování domů a bytových interiérů nepatří do oblasti domácích počítačů, nemáte tak úplně pravdu. „Architekt vašeho bydlení 3D" je program, který se spokojí s domácím počítačem a klade nízké nároky na uživatele.

Program vyvinula firma IMSI a původní anglická verze se stejně tak jmenuje. Program je plně lokalizován do češtiny (včetně manuálu), na našem trhu jej pod názvem „Architekt vašeho bydlení 3D" distribuuje firma Execd.

Nabídka druhů oken.

Instalace

Po otevření krabice se ukáže milé překvapení – tištěný manuál zpracovaný v češtině. Rozsah: 153 tištěných stránek a čistý list na poznámky. Text je doplněn mnoha obrázky a je dobrým pomocníkem při práci s programem.

Kromě manuálu najdete v krabici ještě instalační cédéčko a registrační kartu.

Instalace sama je jednoduchá: vyžádá si souhlas s licenčním ustanovením, nabídne možnost změnit složku, do které se program instaluje, a pro zkušené uživatele ještě nabídne úpravu těch částí programu, které se mají instalovat. Samozřejmě můžete ve všech oknech pouze klikat na tlačítko Další.

Stavíme dům

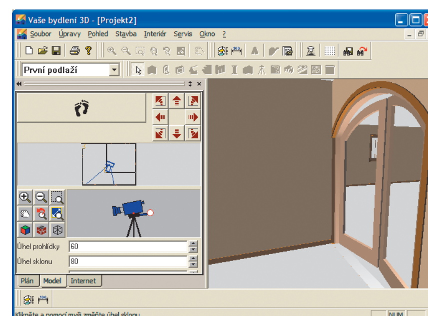
Program pracuje ve dvou základních režimech: v režimu Plán a v režimu Model. V prvním režimu můžete stavět a budovat, ve druhém se můžete právě navrženým bytem procházet.

Program se ovládá z klasické nabídky příkazů, kterou doplňují panely. Nejdříve zkusíme postavit místnosti: Po kliknutí na tlačítko Stěny se v dolní části nabídne seznam různě silných zdí. Z těch postavíte základní půdorys. Při kreslení zdi se zobrazí její kóta, takže vidíte, jak dlouho stěnu navrhujete.

Do zdí patří okna a dveře. Postup při jejich vkládání je podobný: po kliknutí na tlačítko se zobrazí seznam dveří nebo oken a z něj vybíráte podle potřeby. V případě, že hledaný rozměr nenajdete, můžete si vytvořit své vlastní prvky podle potřeby.

Kdykoliv během konstrukčních prací můžete přepnout do režimu Model a právě navrženým bytem či domem se projít.

Návrh nekončí u postavení stěn a umístění oken, můžete samozřejmě rozestavit

Prohlídka rozestavěného bytu.

nábytek, vybrat různé druhy podlah, prostě vymodelovat si byt tak, jak by měl podle vašich představ vypadat.

Rozpočet

Okolo peněz se točí skoro vše a stavba není výjimkou. Program dokáže vytvořit seznam použitých prvků a jejich počet; doplníte-li si do seznamu cenu, dostanete hrubý odhad ceny.

Máte-li vytvořen vlastní návrh, můžete jej uložit ve formátu DXF a odeslat jej profesionálnímu architektovi, který jej může použít jako výchozí bod pro návrh a stavbu.

Závěrem

S programem může pracovat snad každý, kdo zvládl základní ovládání Windows. Výborným počinem je tištěný manuál, který vás postupně provádí jednotlivými činnostmi. Vzhledem k výkonu, podpoře pro uživatele a ceně produktu udělujeme programu „Architekt vašeho bydlení 3D" ocenění Tip Počítače pro každého 9/2003.

-mzi

O pár kláves navíc

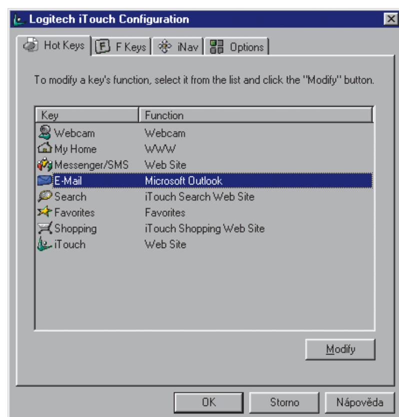
V minulém vydání PPK vyšel přehled dvanácti klávesnic. Nyní tento počet rozšíříme o dalších pět zajímavých klávesnic, které mají oproti běžným modelům o několik kláves navíc a z nichž tři komunikují s počítačem bezdrátově.

Některé klávesnice (jako v tomto případě model od Logitechu) jsou vybaveny i rolovacím kolečkem.

Tentokrát se podíváme na dvojici klávesnic Chicony a Logitech a na jednu klávesnici Labtec. Nejlevnějším modelem je s cenou 383 Kč včetně DPH Chicony Internet Compact Keyboard. Tato klávesnice se připojuje prostřednictvím konektoru PS/2 a od nemultimediálních modelů ji odlišuje pět tlačítek vyhrazených speciálně pro spuštění internetového prohlížeče a programu elektronické pošty a pro nastavení hlasitosti. Na druhém konci cenového spektra je bezdrátový komplet klávesnice a myši Logitech Cordless Desktop Optical, který pořídíte za cenu 4304 Kč s DPH.

Dalšími dvěma bezdrátovými klávesnicemi jsou Chicony Cordless Optical Fun-Touch (1612 Kč s DPH) a Labtec Wireless Desktop (1653 Kč s DPH). I tyto klávesnice jsou doplněny o bezdrátové myši. Zatímco u klávesnic Chicony a Logitech se jedná o myši s optickým snímačem pohybu, ke klávesnici Labtec je připojena myš s klasickou kuličkou. Optické senzory mají tu výhodu, že se nikdy nezanesou a nemusí se jako myši s kuličkovým snímačem čistit. Tyto senzory umí správný směr zachytit i na površích, kde se myš s kuličkou použít nedá. Pro jejich činnost není např. zapotřebí podložky pod myš a dobře pracují doslova i na koleně. Všechny myši jsou vybaveny rolovacím kolečkem pro snadný posun obrazu.

Často používané programy můžete spouštět stisknutím jednoho tlačítka. Vybraným tlačítkům můžete u některých klávesnic přiřadit programy dle svého výběru.

Multimediální, internetová a kancelářská tlačítka

Všech pět klávesnic se od běžných modelů odlišuje tlačítky, která slouží pro snadné spouštění často používaných programů (např. internetového prohlížeče a programu pro elektronickou poštu), a také tlačítky pro ovládání multimediálních aplikací. U nejlevnější klávesnice Chicony Internet Compact Keyboard je k dispozici navíc pouze pět tlačítek, ostatní modely v přehledu jsou obdařeny více tlačítky.

Nejlepší jsou v tomto směru obě klávesnice od firmy Logitech a také klávesnice Chicony Cordless Optical Fun-Touch, které uživateli nabízejí nejen tlačítka pro přehrávání multimediálních programů, ale i tlačítka pro práci s kancelářskými aplikacemi. U klávesnice Chicony jsou k dispozici tlačítka pro vyjmutí, pro kopírování a pro vložení. Ovšem nejlépe v tomto směru vycházejí klávesnice Logitech, které stejně jako modely od Microsoftu recenzované v minulém vydání PPK nabízejí mnoho tlačítek pro usnadnění práce s kancelářskými aplikacemi po přepnutí funkčních kláves (F1 až F12).

Instalace ovladačů klávesnice, kterou vás provede instalační průvodce, je velmi snadná.

Připojení klávesnic k počítači

Recenzované klávesnice se k počítači připojují prostřednictvím konektorů PS/2 nebo prostřednictvím rozhraní USB. Některé klávesnice (např. Logitech Internet Navigator Keyboard) mají na kabelu koncovku USB, ale díky přiložené redukci je lze připojit i prostřednictvím konektoru PS/2. Bezdrátové klávesnice komunikují s počítačem za pomoci adaptéru, který přijímá rádiové vlny do bezdrátových klávesnic a myší a vysílá je z nich. Tento adaptér má většinou dvě koncovky pro připojení k počítači – koncovku PS/2 pro zapojení do konektoru pro myš a koncovku PS/2 pro zapojení do konektoru pro klávesnici. Výjimkou je klávesnice Chicony Cordless Optical Fun-Touch, jejíž adaptér se zapojuje do jedné zdířky USB.

Aby klávesnice s rozhraním USB hned po připojení fungovaly i pod operačním systémem Windows 98, je zapotřebí v Biosu počítače povolit USB klávesnice – tato položka bývá označena jako „USB Keyboard Support". Pokud se na tento úkon necítíte, pomůže vám instalační CD, ze kterého instalujete do počítače potřebné ovladače.

Multimediální tlačítka jsou u klávesnice Chicony sdružena do jednoho celku.

Ihned po zapojení nové klávesnice fungují pod operačním systémem Windows 98 všechny běžné alfanumerické i numerické klávesy; aby bylo možné uvést do provozu i ty multimediální, internetové a kancelářské, musíte z přiložených disků CD nainstalovat do počítače ovladače. Tento proces je velmi snadný, neboť spočívá pouze ve spuštění instalačního programu a poté se necháte procesem instalace vést instalačním průvodcem. Po restartu počítače máte k dispozici všechna tlačítka, která klávesnice obsahuje.

Pod operačním systémem Windows XP jsou u některých modelů ihned po připojení klávesnice funkční i všechna nadstandardní tlačítka, u některých modelů budete pro jejich zprovoznění instalovat ovladače stejně jako u Windows 98.

Ergonomie, opěrky dlaní

Pro pohodlnou práci s klávesnicí jsou vhodné opěrky dlaní. Klávesnice Labtec nabízí větší prostor pro opření dlaní standardně, u ostatních čtyř klávesnic jsou v balení přiloženy odnímatelné opěrky. Pod označením „ergonomické klávesnice" se prodávají modely s prohnutými tvary, konstruované tak, aby při psaní co nejvíce vyhovovaly přirozené poloze rukou. Alfanumerická klávesnice je u těchto modelů rozdělena do dvou oddělených bloků, a proto psaní na těchto klávesnicích nejvíce vyhovuje uživatelům, kteří píší „všemi deseti". V dnešním přehledu žádné ergonomické klávesnice nejsou; pokud máte o takovou klávesnici zájem, podívejte se do minulého vydání PPK, kde jsme dvě ergonomické klávesnice (obě od společnosti Microsoft) recenzovali.

-mse

Chicony Cordless Optical Fun-Touch

Cena: 1612 Kč s DPH.
Poskytl: ProCA, s. r. o.

Tato klávesnice je vyvedena v kombinaci černé a tmavě šedé barvy. Je to bezdrátová klávesnice doplněná o myš s optickým senzorem snímání povrchu. Tato klávesnice je zajímavá tím, že bezdrátový adaptér se připojuje k jednomu portu USB. Kromě multimediálních tlačítek jsou zde i tlačítka pro spuštění WWW prohlížeče a programu pro elektronickou poštu a tlačítka pro spuštění kalkulačky a pro přepnutí počítače do spánkového režimu. V levém okraji jsou umístěna tři tlačítka pro vyjmutí, kopírování a vložení. Pro napájení myši i klávesnice slouží dvě baterie typu AA.

Chicony Internet Compact Keyboard

Cena: 383 Kč s DPH.
Poskytl: ProCA, s. r. o.

Levná klávesnice Chicony Internet Compact Keyboard má oproti běžným, nemultimediálním klávesnicím navíc pět tlačítek. Slouží pro spuštění internetového prohlížeče a programu pro elektronickou poštu, pro přepnutí počítače do spánkového režimu a dvě tlačítka jsou vyhrazena pro nastavení hlasitosti. Ovladače ke klávesnici jsou oproti ostatním klávesnicím v přehledu uloženy na disketě. Tato klávesnice v tradiční počítačové barvě slonové kosti se k počítači připojuje prostřednictvím konektoru PS/2.

Labtec Wireless Desktop

Cena: 1653 Kč s DPH.
Poskytl: ProCA, s. r. o.

Dalším bezdrátovým kompletem klávesnice a myši je model Labtec Wireless Desktop, který je vyveden v kombinaci černé a stříbrné barvy. Tato klávesnice je o trochu užší než běžné klávesnice a cenou za to je mírně pozměněné rozvržení pohybových kláves mezi klávesnicí numerickou a alfanumerickou. Klávesnice i myš jsou napájeny ze dvou baterií typu AAA, myš snímá povrch pomocí kuličky. Z multimediálních tlačítek nabízí tato klávesnice čtyři – pro spuštění přehrávání a pauzu, pro nastavení hlasitosti a pro umlčení. Dvě další tlačítka slouží pro spuštění WWW prohlížeče a programu elektronické pošty a jedno tlačítko je vyhrazeno pro obnovení stránky v internetovém prohlížeči.

Logitech Cordless Desktop Optical

Cena: 4304 Kč s DPH.
Poskytl: ProCA, s. r. o.

Mnoho funkcí nejen multimediálních a internetových, ale i funkcí využitelných při práci s kancelářskými aplikacemi má bezdrátová klávesnice s myší nazvaná Logitech Cordless Desktop Optical. U tohoto kompletu s vysokou cenou převládá černá barva, která je kombinována s lesklou šedou. Klávesnice i myš jsou napájeny vždy dvojicí baterií typu AA, myš zjišťuje směr pomocí optického senzoru. Kromě tlačítek pro ovládání multimédií a otočného ovladače hlasitosti je zde i mnoho tlačítek pro spuštění a ovládání internetového prohlížeče. Stiskem tlačítka můžete spustit např. program pro ovládání webové kamerky. Po přepnutí funkčních kláves na tlačítka pro kancelářské aplikace získáte dvanáct tlačítek s funkcemi pro otevření nového dokumentu, pro tisk, pro uložení dokumentu apod., nalevo od funkčních kláves je spolu se dvěma tlačítky i rolovací kolečko. Oproti ostatním klávesnicím je font písmen na klávesách drobnější.

Logitech Internet Navigator Keyboard

Cena: 1175 Kč s DPH.
Poskytl: ProCA, s. r. o.

Klávesnice Logitech Internet Navigator Keyboard nabízí stejné klávesy jako výše uvedená klávesnice Cordless Desktop Optical. Od předešlé se však odlišuje tím, že se k počítači připojuje pomocí kabelu s USB koncovkou. Díky redukci lze tuto klávesnici připojit i k tradičnímu konektoru pro klávesnice – ke konektoru PS/2. S touto klávesnicí se tedy nedodává myš a na rozdíl od bezdrátového modelu je tato klávesnice vyvedena v kombinaci bílé a tmavě modré barvy. Také zde jsou písmena na klávesách oproti jiným klávesnicím drobnější.

Poznávejte svět

Devět úspěšných luštitelů dnešní křížovky vyhraje výuková multimediální cédéčka od společnosti BSP Multimedia: ve hře jsou tituly Staň se světošlápkem, Věda hrou a Jak se věci pohybují.

BSP Multimedia, s. r. o., je výhradním vydavatelem a distributorem multimediálních titulů britského knižního nakladatelství Dorling Kindersley pro Českou a Slovenskou republiku. Do dnešního dne bylo lokalizováno již deset titulů včetně nového titulu „Jak se věci pohybují“. Většina titulů se zařadila mezi nejprodávanější multimediální tituly na českém a slovenském trhu. Dále BSP Multimedia nabízí kompletní služby od návrhu scénáře až po dodání vylisovaného CD-ROM včetně obalu.

BSP Multimedia, s. r. o.
Čerčanská 3, 140 00 Praha 4
www.dkmm.cz

Dnešní otázka:

Kdo propůjčil svůj hlas novému CD-ROM titulu „Jak se věci pohybují“?
a) Michal Jagelka,
b) Vladimír Čech,
c) Roman Hájek,
d) Zuzana Petráňová.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 26. května 2003** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **BSP** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, P. O. Box 77, 186 21 Praha 8**, nebo elektronickou poštou na adresu: **krizovka09@ppk.cz**.
Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců zveřejníme v **PPK č. 12/2003**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou **SMS zprávy** na číslo **728 367 037**.
Adresu, text tajenky a odpověď na otázku oddělte prosím hvězdičkou.
Příklad: JAN NOVAK VINOHRADSKA52 15000 PRAHA5*TEXT TAJENKY*ODPOVED NA OTAZKU

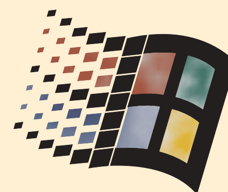
POMŮCKY: AM, AT, EID, KA, LÁR, NLD, TD	STŘEDOVĚKÝ MLADÝ ŠLECHTIC	1. DÍL TAJENKY	HARMONIE	INICIÁLY SPIS. KRÁSNOHORSKÉ	KREJČOVSKÁ FIGURÍNA		ROSOL	SPORTOVEC	ŠPANĚLSKY "ŘEKA"		ZÁRUBNĚ	CHEM. ZN. HLINÍKU	KARETNÍ HLÁŠKA	SUMERSKÝ BŮH NEBES
NALEPENÁ VRSTVA						NĚMECKY "OREL" (BÁSNICKY)				OBYDLÍ FARÁŘE / MALAJSKY "PÁN"				
MANILSKÉ KONOPÍ						2. DÍL TAJENKY / JMÉNO SPIS. MCBAINA								
KÓD NIZOZEMSKA				NEPLAVAT / EVROPAN								NĚMECKY "PŘÍSAHA"	4. DÍL TAJENKY	VYTAHOVAT (MEČ)
ZNAČKA OERSTEDU			STÁT ASIE / DOMÁCKY ADOLF						VĚZENÍ					
POLICEJNÍ RAZIE (SLANG.)						SPZ KLATOV			PROSTOMYSLNÝ ČLOVĚK					
	MPZ TRINIDADU / NÁSYP Z KAMENÍ			BSP MULTIMEDIA							ZDĚŠENÍ			
ČAJOVÁ RŮŽE												TIHLE / MENŠÍ DOMÁCÍ PES		
ATHLETIC CLUB (ZKRATKA)			PŘEDPOVĚDI								ZNOJ / SPZ KARVINÉ			
ČÁST ÚST				SLOVENSKÁ SPOJKA	ŘAD		TYČKA	OBJEM	JAPONSKÝ BŮH ZEMĚ	OKŘIKNUTÍ / POSLEDNÍ ROZMBERK				LÉČIVÝ DRUH PRHY
JINAK ZVANÝ						PŘEDPISY, ZÁKONY								
ŠPÝCHARY						ČÍSELNÁ LOTERIE / ZN. VOLTAMPÉRU					STAROŘÍM. BOŽSTVO / PŠTROS. PTÁK			
	SPZ SVITAV / DŘ. ZKR. OKR. VOJ. SPRÁVY			UNIE / CHEM. ZN. OXIDU SIRNATÉHO					PŘEDLOŽKA / SYSTÉM HODNOCENÍ ŠACHISTŮ			ZKR. PODN. NOREM / STAROČES. ZÁJMENO		
INICIÁLY HERCE VÍZNERA			3. DÍL TAJENKY / CITOSL. ZADRNČENÍ							LEMUR. POLOOPICE / PŘEDEK ŽEBŘÍNKU				
ODDANÉ						TKANIČKA (ZDROBN.)								
DŘEVINA						VODÁCKÝ POZDRAV					JAPONSKÁ LOVKYNĚ ÚSTŘIC			

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 6/2003** zní:
Název letošní konference věnované informační a komunikační bezpečnosti je **Security 2003** (odpověď c).

Tajenka křížovky z **PPK č. 6/2003** zní:
Antivirové programy z produkce F-Secure **vás spolehlivě ochrání před škodlivými kódy**.

Antivirový program F-Secure AntiVirus od společnosti **AEC Data Security** vyhrávají:
Jindřich Raschel z Mladé Vožice,
Štefan Lipka z Kadaně,
Martin Přibyl ze Žatce,
Pavel Procházka z Jaroměře
a Ilona Hejčlová z Blanska.
Blahopřejeme!

Jak tisknout obrázky ve Windows XP

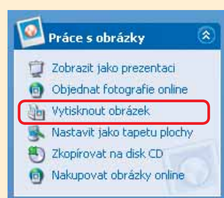
Obrázky a fotografie lze ve Windows XP velmi snadno vytisknout. Hodit se může také program Prohlížeč obrázků a faxů. O tom všem se dozvíte v tomto článku.

V minulém čísle jsme si podrobně popsali, jak prohlížet obrázky a fotografie ve Windows XP. Řekli jsme si, že k tomu nepotřebujeme žádný speciální program. Windows XP totiž obsahují dostatek funkcí, se kterými bohatě vystačíme. Pokud vám minulé číslo uniklo, nemusíte zoufat – podívejte se na přiložené CD do rubriky PPK plus/Návody a články (tam najdete článek ve formátu PDF). Jestliže patříte mezi zkušenější uživatele, nemusíte minulý článek ani číst; určitě se bez něj obejdete.

Vytištění obrázků

Nejprve si otevřete složku Obrázky (předpokládejme, že obrázky a fotografie máte uloženy právě v této složce, která je k tomu určena). Klikněte na tlačítko **Start**. Objeví se hlavní nabídka. Klikněte na položku **Obrázky**. Poté se otevře okno **Obrázky**. Nakonec otevřete složku, ve které jsou obrázky, jež chcete vytisknout.

Nyní klikněte na příkaz **Vytisknout obrázek** (viz obrázek č. 1) nebo můžete z nabídky **Soubor** vybrat příkaz **Tisk**. Objeví se úvodní okno průvodce a zde klikněte na tlačítko **Další**. Dále postupujte podle obrázků č. 2 až č. 4.

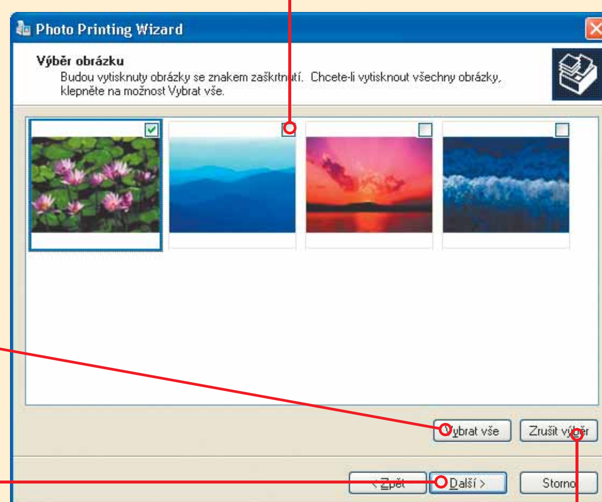
Obr. 1. Klikněte levým tlačítkem myši na příkaz Vytisknout obrázek.

1. Klikněte zde, pokud chcete, aby se obrázek vytiskl (vytisknou se „zatržené“ obrázky).

2. Kliknete-li na toto tlačítko, vyberou se všechny obrázky (tj. vytisknou se všechny obrázky).

3. Kliknete-li na toto tlačítko, zruší se výběr všech obrázků.

4. Nakonec klikněte na tlačítko **Další**.

Obr. 2. Vyberte obrázky (fotografie), které chcete vytisknout.

Místní nabídka

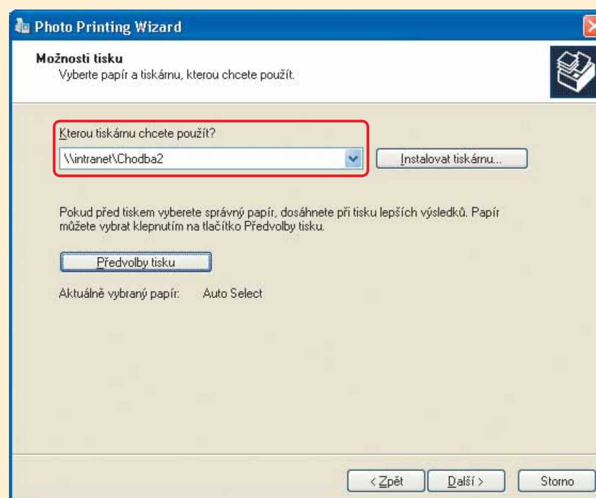
Klikněte pravým tlačítkem myši na libovolný obrázek – objeví se místní (kontextová) nabídka s několika příkazy. Nás budou zajímat příkazy Otevřít, Upravit, Tisk a Náhled.

Zvolíte-li příkaz Otevřít, otevře se příslušný obrázek v programu, který máte nastaven pro prohlížení obrázků (často používaný je například program IrfanView – ten dokáže zobrazovat různé typy obrázků).

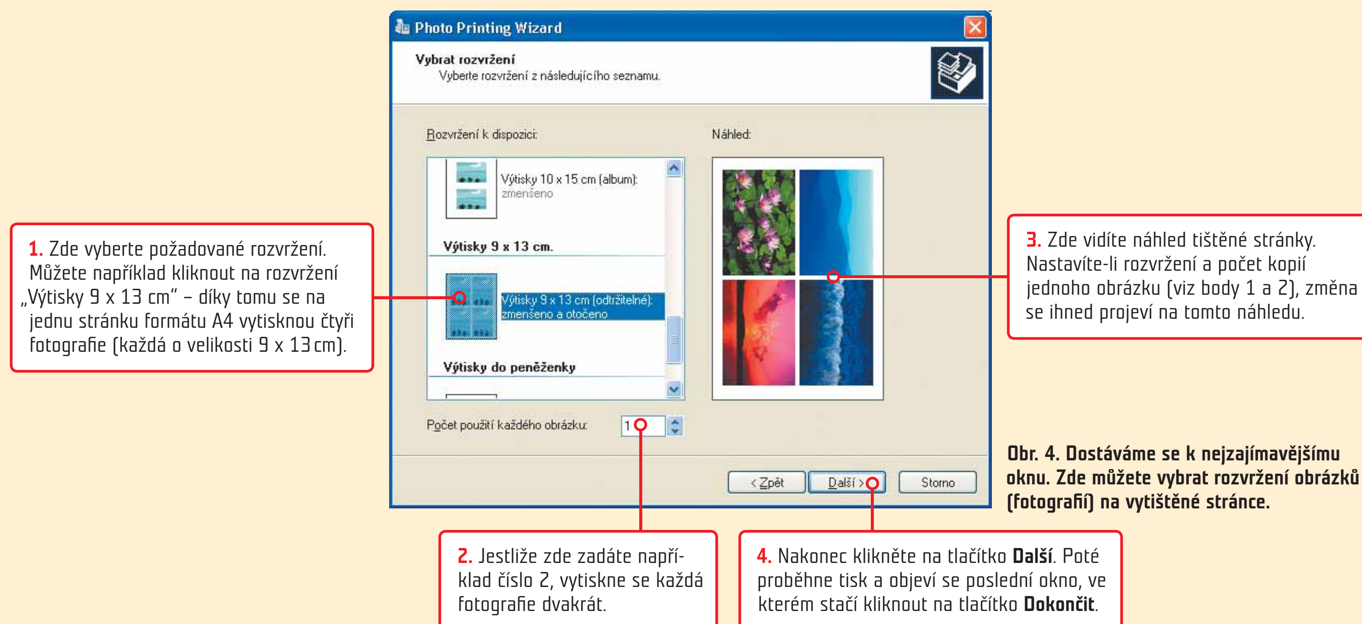
Příkaz Upravit otevře daný obrázek v programu Malování. V tomto programu můžete obrázek upravit (něco dokreslit, přidat text apod.).

Příkaz Tisk spustí průvodce tiskem fotografií (blíže viz tato kapitola).

A nakonec příkaz Náhled. Tento příkaz otevře obrázek v programu Prohlížeč obrázků a faxů (blíže viz dále).

Obr. 3. V tomto okně není většinou třeba nic nastavovat. Máte-li počítač připojen do počítačové sítě, ve které je několik tiskáren (například v zaměstnání), můžete v poli „Kterou tiskárnu chcete použít?“ zvolit požadovanou tiskárnu. Poté klikněte na tlačítko Další.

Obr. 4. Dostáváme se k nejzajímavějšímu oknu. Zde můžete vybrat rozvržení obrázků (fotografií) na vytištěné stránce.

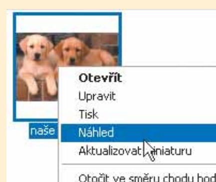
Prohlížeč obrázků a faxů

Operační systém Windows XP obsahuje zajímavý program pro prohlížení obrázků a fotografií, který se vám možná bude zamlouvat – jmenuje se Prohlížeč obrázků a faxů.

Klikněte na libovolný obrázek pravým tlačítkem myši. Objeví se tzv. místní (kontextová) nabídka (viz obrázek č. 5). Klikněte na příkaz **Náhled**.

Spustí se program Prohlížeč obrázků a faxů, ve kterém příslušný obrázek uvidíte. V dolní části programu najdete několik tlačítek (blíže viz obrázek č. 6).

-ngu

Obr. 5. Klikněte na libovolný obrázek pravým tlačítkem myši. Objeví se nabídka a z ní vyberte příkaz Náhled.

Obr. 6. Program Prohlížeč obrázků a faxů obsahuje několik tlačítek.

1. Zobrazit předchozí obrázek.
2. Zobrazit další obrázek.
3. Je-li obrázek velký a nevejde se celý na obrazovku, můžete ho pomocí tohoto tlačítka zmenšit (tj. kliknutím na toto tlačítko se obrázek zmenší tak, aby se na obrazovku vešel).
4. Toto tlačítko zobrazí obrázek v původní (originální) velikosti. Je-li obrázek tak velký, že se nevejde na obrazovku, uvidíte pouze část obrázku.
5. Tímto tlačítkem spustíte prezentaci (postupné zobrazování obrázků přes celou obrazovku). Funkci „prezentace" jsme se blíže věnovali v článku „Jak prohlížet obrázky ve Windows XP" (viz minulé číslo nebo rubrika „PPK plus/Návody a články" na přiloženém CD).
6. Zvětšení obrázku (lupa).
7. Zmenšení obrázku.
8. Otočit obrázek ve směru hodinových ručiček.
9. Otočit obrázek proti směru hodinových ručiček.
10. Smazat obrázek.
11. Vytisknout obrázek.
12. Zkopírovat obrázek do vybrané složky.
13. Ukončí se program Prohlížeč obrázků a faxů a otevře se program, ve kterém bude možné obrázek upravovat. Půjde o program, který máte nastaven pro prohlížení a úpravy obrázků určitého typu.
14. Nápověda k programu Prohlížeč obrázků a faxů.

Klávesové zkratky

„Šipka vlevo" nebo Backspace – přechod na předchozí obrázek

„Šipka vpravo" nebo Enter – přechod na další obrázek

CTRL+B – přizpůsobit velikost obrázku obrazovce

CTRL+A – zobrazit obrázek v originální velikosti

F11 – spustit prezentaci („promítání") obrázků přes celou obrazovku

+ (plus) – zvětšení obrázku

– (minus) – zmenšení obrázku

CTRL+K – otočení obrázku o 90 stupňů ve směru hodinových ručiček

CTRL+L – otočení obrázku o 90 stupňů proti směru hodinových ručiček

Delete – smazat obrázek

CTRL+P – vytisknout obrázek

CTRL+S – zkopírovat obrázek do zadané složky

CTRL+E – ukončit prohlížení a otevřít program pro úpravy obrázků

F1 – nápověda

Využijte kolečko myši

Pokud má vaše myška kolečko, můžete otáčením kolečka obrázek zvětšovat nebo zmenšovat. Rolováním kolečka směrem vpřed budete obrázek zvětšovat. Rolováním kolečka směrem k sobě budete obrázek zmenšovat.

Nyní zkuste kolečko stisknout a držet ho stisknuté. Objeví se ručička. Teď můžete táhnout myší do různých stran a obrázek tak posouvat. Tato funkce má smysl pouze tehdy, je-li obrázek tak velký, že se nevejde na obrazovku.

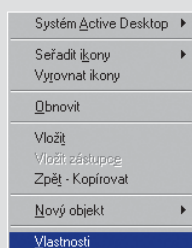
Grafická karta v PC

Grafická karta má na výkon počítače velký vliv. Stará se totiž o přípravu obrazu, který se zobrazuje na monitoru. Je-li překreslování obrazu pomalé nebo nejde-li některý program (např. hra) kvůli pomalé grafické kartě spustit vůbec, je načase ji vyměnit za výkonnější.

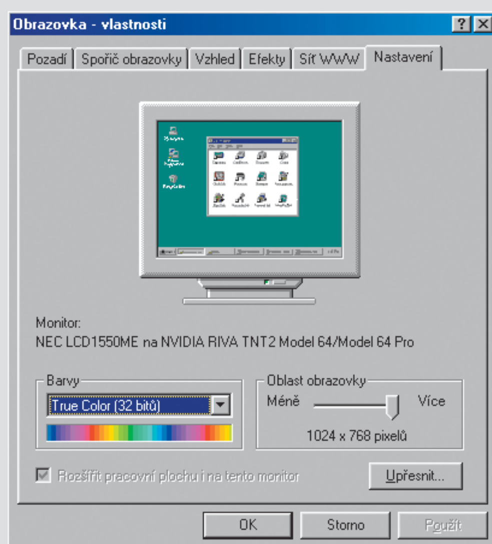
Ceny grafických karet se drží na nízké úrovni, takže zvýšení výkonu počítače vás nepřijde příliš draho. V současné době se vyrábějí grafické karty určené pro zasazení do slotu AGP na základní desce – u starších počítačů (třídy 486 a u prvních pentií) se produkovaly grafické karty pro slot PCI. Jelikož většina čtenářů našeho časopisu ve svých stolních počítačích používá operační systém Windows 98, budeme se věnovat výměně grafické karty v tomto prostředí. Je to velmi snadná operace, která spočívá v zapojení grafické karty do AGP slotu na základní desce počítače a v instalaci ovladačů grafické karty.

Ovladače (tedy obslužné programy) jsou obsaženy na přiloženém CD, které s nově zakoupenou grafickou kartou vždy v balení objevíte. I když při instalaci nové grafické karty většinou nemusíte nejprve odstranit ovladače původní grafické karty, v našem návodu tento postup uvádíme, protože ho považujeme za nejjistější.

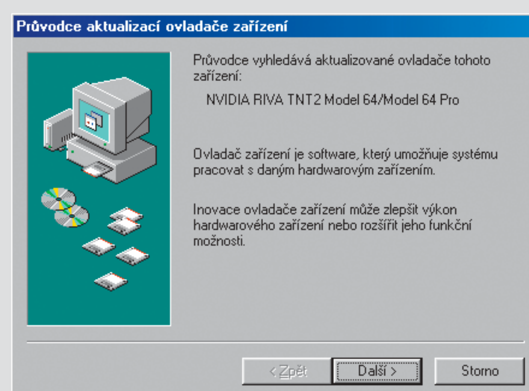
-mse

1. Na pracovní ploše Windows klikněte pravým tlačítkem myši a v zobrazené nabídce klikněte na položku **Vlastnosti**.

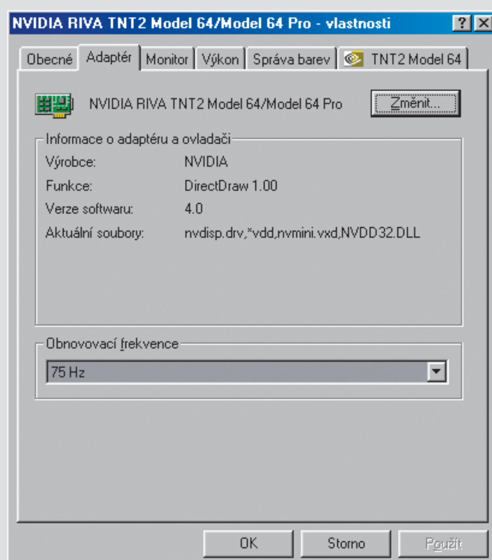
2. Klikněte na záložku **Nastavení** a na ní vpravo dole na volbu **Upřesnit**.

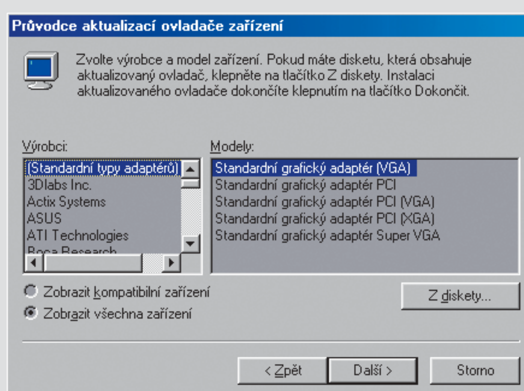
4. Spustí se průvodce aktualizací ovladače zařízení. Klikněte na **Další**.

5. Označte volbu **„Zobrazit seznam všech ovladačů v daném umístění a vybrat ovladač“** a klikněte na tlačítko **Další**.

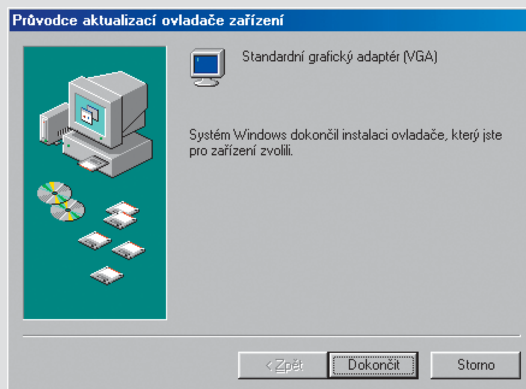
3. Zde zvolte záložku **Adaptér** a klikněte na **Změnit**.

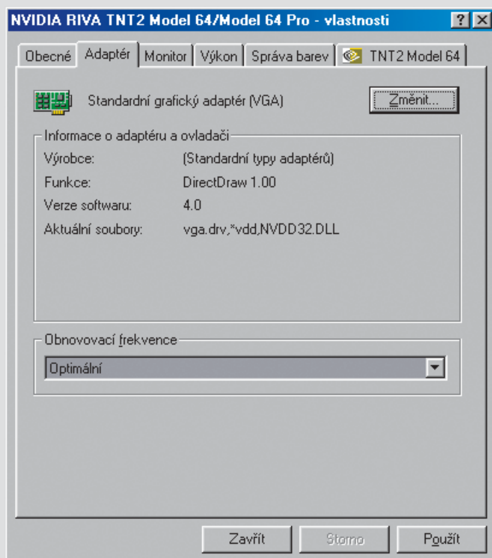
6. Zaškrtněte **Zobrazit všechna zařízení**, v zobrazené nabídce označte v levém sloupci **Standardní typy adaptérů** a z pravého sloupce vyberte **Standardní grafický adaptér (VGA)**. Klikněte na **Další**.

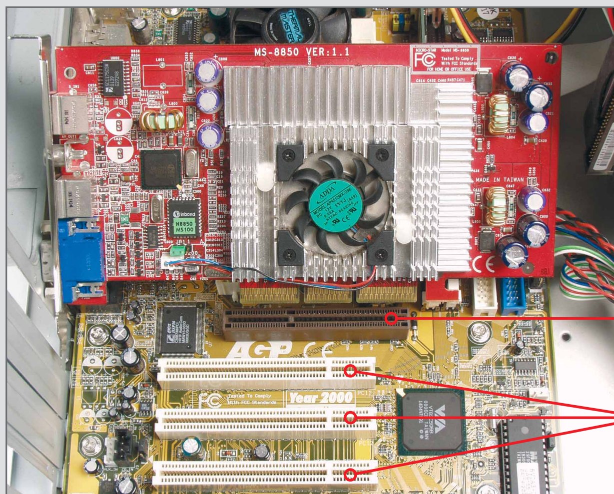
7. Klikněte na **Další**.

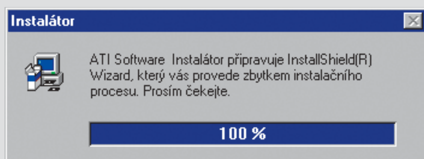
8. Klikněte na **Dokončit**.

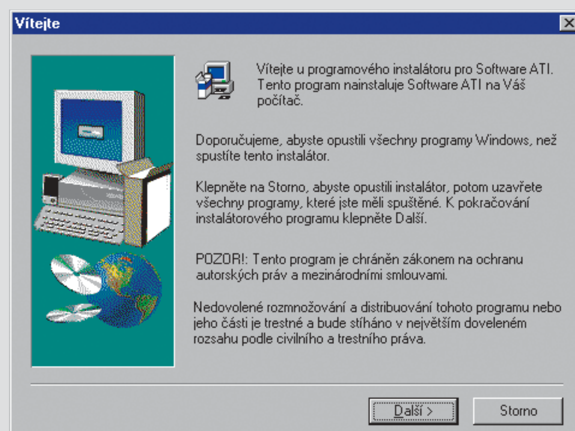
9. Klikněte na **Použít**. Po restartování počítače bude operační systém Windows pracovat se standardním grafickým ovladačem. Nyní počítač vypněte.

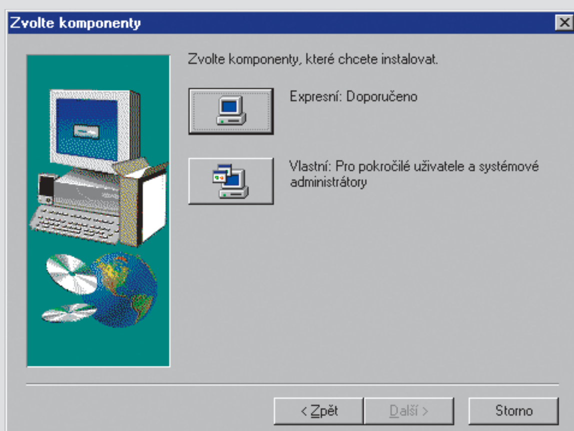
10. Před sejmutím krytu ze skříně vypnutého počítače pro jistotu vytáhněte napájecí šňůru. Odpojte od původní grafické karty kabel od monitoru a tuto grafickou kartu vyjměte. Na její místo do slotu AGP na základní desce vložte novou grafickou kartu. AGP slot má hnědou barvu a je ze všech slotů pro rozšiřovací karty umístěn nejvýše. Po zasunutí grafické karty do slotu AGP připevněte grafickou kartu ke skříni počítače šroubkem. Dejte zpět kryt počítače, zapojte kabel napájení a ke grafické kartě připojte kabel od monitoru (případně i ostatní odpojené kabely).

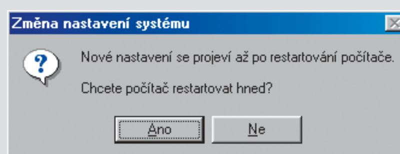
11. Po zapnutí počítač rozpozná operační systém Windows v počítači nový hardware. Ignorujte jeho nabídky na vyhledání nejlepšího ovladače a po naběhnutí Windows založte do optické mechaniky počítače CD s ovladači nové grafické karty. Pokud nemáte zapnutou funkci automatického spuštění CD, otevřete složku optické mechaniky se založeným CD s ovladači a zde klikněte na Setup.exe, případně na Install.exe (záleží na tom, kterou grafickou kartu jste si vybrali). Vždy se spustí instalátor, který vás procesem instalace ovladačů snadno provede. V našem případě se jedná o grafickou kartu od firmy ATI.

12. Instalátor vás přivítá a upozorní na ochranu autorských práv. Klikněte na **Další**.

13. Zde klikněte na doporučenou volbu (v našem případě expresní) a klikněte na **Další**. Nyní proběhne kopírování souborů z instalačního CD do počítače a jejich instalace.

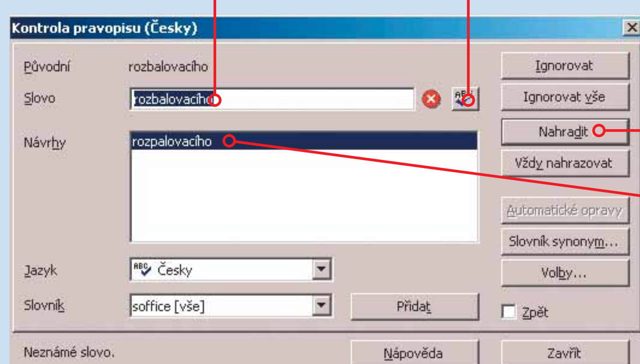
14. Po dokončení instalace vás počítač vyzve k restartování. Po novém spuštění bude nová grafická karta v počítači fungovat. Nastavíte rozlišení (např. 1024 × 768) a barevnou hloubku (např. 32 bitů) – viz obrázek 2 – a také obnovovací frekvenci (u CRT monitoru doporučujeme alespoň 75 Hz, lépe však 85 Hz či 100 Hz, u LCD monitoru stačí 60 Hz nebo 75 Hz) – viz obrázek 3.

Automatické opravy v OpenOffice

Pokračujeme v představování funkcí kancelářského balíku OpenOffice, který jsme vám zdarma poskytli na PPK CD 5/2003. Dnes se zaměříme na textový editor Writer a na to, jak se v něm pracuje s textem po obsahové stránce – tedy na automatické opravy a na opravy pravopisu.

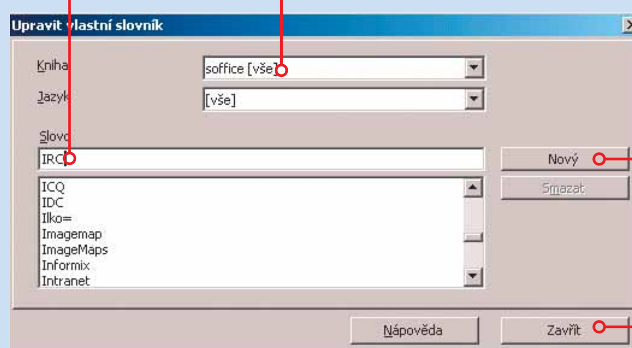
Oprava pravopisu

Kontrolu pravopisu v dokumentu spustíte klávesou F7 nebo tak, že z nabídky **Nástroje** vyberete položku **Kontrola pravopisu**. Tím se zobrazí stejnojmenné okno s několika tlačítky a volnými políčky. Nahoře v okénku u položky **Původní** je uvedeno slovo, které bylo v textu vyhledáno a určeno jako nesprávné. V políčku **Návrhy** jsou zobrazeny návrhy na opravu tohoto výrazu. Je-li těchto návrhů uvedeno více, pak vyberte jeden z nich a poté klikněte na položku **Nahradit**. Pokud byste klikli na položku **Vždy nahrazovat**, tato oprava by byla začleněna do seznamu automatických oprav a slovo by bylo takto opravováno vždy. Jestliže si z navrhovaných výrazů nevyberete, vepište vlastní opravu do políčka **Slovo**. Tento svůj návrh si můžete ještě dát zkontrolovat; v tom případě klikněte na tlačítko se symbolem abecedy. Jste-li se svým návrhem spokojeni, klikněte opět na tlačítko **Nahradit**, případně na tlačítko **Nahradit vše**. Pokud vybraný výraz nechcete opravovat, klikněte na tlačítko **Ignorovat**, případně na tlačítko **Ignorovat vše**, nemá-li být tento výraz nikdy opravován. V položce **Jazyk** si můžete vybrat, který jazykový slovník má být na kontrolu pravopisu použit. Standardně je však k dispozici pouze slovník s českými výrazy.

Slovník

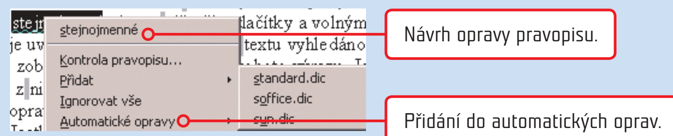
Celý text se kontroluje podle určitých slovníků, které jsou v kancelářském balíku obsaženy. Tyto slovníky však lze ještě upravovat. V okénku **Kontrola pravopisu** klikněte na tlačítko **Volby** a v dalším okénku na položku **Upravit** vedle políčka **Uživatelem definované slovníky**. V okénku **Upravit vlastní slovník** si nejprve z rozbalovacího seznamu **Kniha** vyberte slovník, který chcete upravovat. Poté slovo, které chcete do slovníku zařadit, vepište do kolonky **Slovo** a klikněte na tlačítko **Nový**.

Oprava přímo v textu

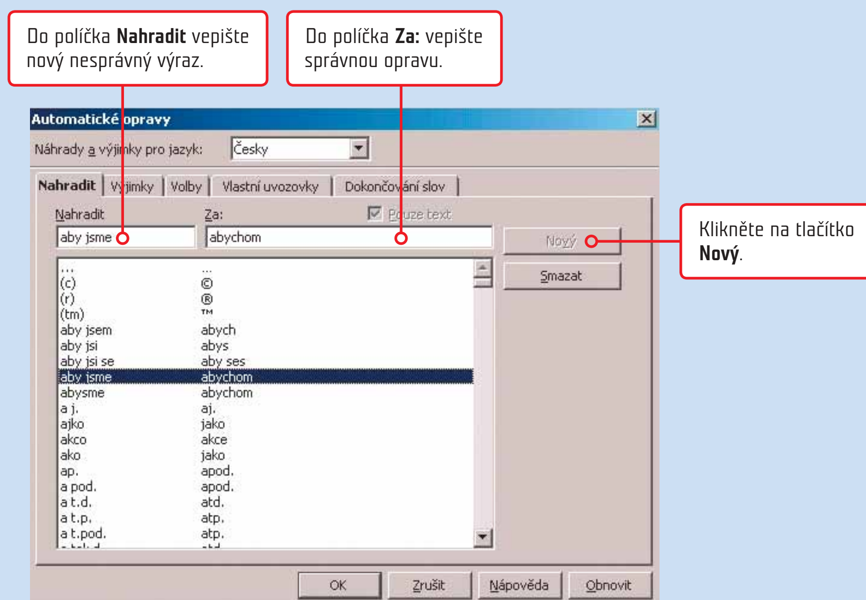
V textu jsou chybné výrazy označeny červeným vlnkovaným podtržením. Chcete-li opravit chybný výraz přímo v textu, klikněte na něj pravým tlačítkem myši. Jako první položku najdete v místní nabídce návrhy správného výrazu. Zde si můžete opět vybrat jednu z možností a kliknout na ni, aby se tento výraz opravil. Další položkou v místní nabídce je vyvolání kontroly pravopisu celého dokumentu. Položka **Přidat** se ještě dále rozbalí a můžete tak určit, do kterého slovníku se má tento výraz, pakliže je správný, přidat,

aby příště nebyl opravován. Vybráním další položky z nabídky **Ignorovat vše** bude toto slovo v rámci kontroly pravopisu přeskočeno. Poslední nabídkou **Automatické opravy** přidáte slovo do tohoto seznamu.

Automatické opravy

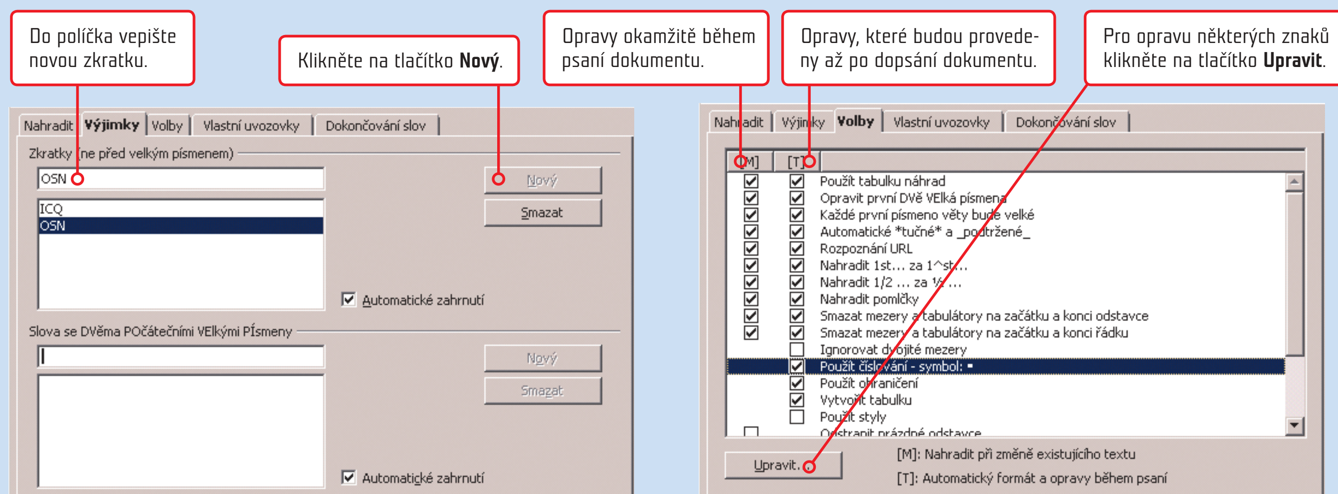
Možná jste si při psaní všimli, že některé výrazy jsou opravovány okamžitě, a to bez vašeho přispění. Tyto výrazy se nalézají právě v seznamu automatických oprav. Ten standardně obsahuje mnoho různých výrazů, které do něj vložili autoři programu. Do seznamu můžete však zasahovat i vy sami, můžete přidávat výrazy, měnit opravy apod. Z nabídky **Nástroje** vyberte položku **Automatické opravy/formát**. Tím se otevře stejnojmenné okénko s několika kartami. Přepněte do první karty **Nahradit**. Nahoře v okénku najdete rozbalovací seznam, kde určujete, pro který jazyk se tyto automatické opravy vytvářejí. Zůstaňme však u češtiny. V hlavním políčku si můžete prohlédnout seznam všech aktuálních automatických oprav. Chcete-li tento výraz ze seznamu vymazat, klikněte na tlačítko **Smazat**. Jestliže si přejete, aby výraz v seznamu byl opravován jinak, označte nejprve řádek s výrazem v tabulce a poté do kolonky **Za:** vepište, jak má být výraz podle vás opravován. Nakonec klikněte na tlačítko **Nahradit**. Chcete-li přidat do seznamu zcela nový výraz, vepište nejprve jeho „nesprávnou" verzi (tedy např. to slovo, v jehož pravopise se nejčastěji pletete) do políčka **Nahradit** a do políčka **Za:** vepište výraz správný, tedy to, jak má být automaticky opraven, a nakonec klikněte na tlačítko **Nový**.

Zkratky a symboly

Na kartě **Výjimky** lze nastavit některé výjimky, pokud jde o psaní slov s velkými písmeny – jde tedy o zkratky a slova, která začínají dvěma velkými písmeny. Takové slovo vždy vepište do prvního políčka a poté klikněte na tlačítko **Nový**. Pokud chcete nějakou zkratku ze seznamu odstranit, označte ji a klikněte na tlačítko **Smazat**. Nyní přepněte do karty **Volby**. Zde máte výčet různých možností pro automatické opravy a vedle nich vždy dva sloupečky k zaškrtnutí. Pokud tuto volbu zaškrtnete v prvním sloupečku, bude se uplatňovat již během psaní dokumentu. Pokud ji zaškrtnete v druhém sloupečku, k automatickému formátování dojde až po napsání dokumentu – z nabídky **Formát** musíte vybrat položku **Automatický formát** a příkaz **Použít**. Pokud označíte určitý řádek v tabulce, pak se stane aktivním i tlačítko **Upravit**. To se týká hlavně položek, ve kterých se mají určité znaky změnit ve speciální symboly. Kliknete-li na tlačítko **Upravit**, otevře se okénko **Speciální znaky**. Pokaždé když na určitý znak kliknete, tento znak se zobrazí ve větším měřítku vpravo dole v okénku. V tento vybraný znak se změní jiné znaky, které jsou označeny v tabulce na kartě **Volby**. Na kartě **Vlastní uvozovky** určujete tvar jednoduchých a dvojitých uvozovek. Kliknete-li na tlačítko se současným tvarem uvozovek, otevře se opět okénko s mapou znaků, odkud si vyberete tvar uvozovek.

-mia

MediaCat – váš pomocník při hledání

Také se vám doma hromadí hory nepopsaných cédéček, o jejichž obsahu už moc nevíte? Hledáte-li později nějaký důležitý soubor a nemůžete si vzpomenout, na které CD jste jej uložili, pak se vám jistě nechce prohledávat jedno CD za druhým.

Program najdete na PPK CD 8/2003

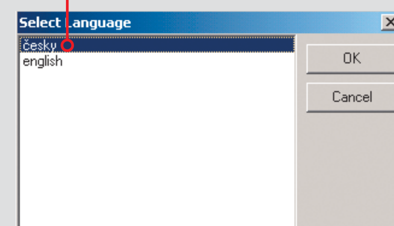
Právě pro tento případ vám nabízíme program MediaCat, který najdete na našem redakčním CD a jehož používání je zcela bezplatné. Program je totiž schopen „opsat" obsah vašich disků (nejenom CD, ale i disket, pevných disků...) včetně struktury složek, takže pak můžete jeho pomocí snadno vyhledávat mezi zapsanými disky a zjistit, kde se hledaný soubor nachází.

Instalace

Instalační soubor programu je velmi malý (necelý 1 MB), a tak instalace programu trvá jen chvilku a je zcela bez problémů. Nejprve určíte místo na disku, kde se má vytvořit složka s programem, a v nabídce Start programovou skupinu, do které se má program zařadit.

Při instalaci jste ještě dotázáni, zda si na pracovní ploše (**Icon on the Desktop**) přejete vytvořit zástupce programu. Pro snadnější přístup k programu tuto volbu zaškrtněte. Poté, co je instalace dokončena, jste dotázáni, zda chcete program rovnou spustit (**Launch MediaCat**). Při spuštění programu se objeví okénko **Select language** a v něm si vyberete jazyk nabídek programu. Nabídka obsahuje češtinu a angličtinu.

Vyberte si jazyk pro ovládání programu.

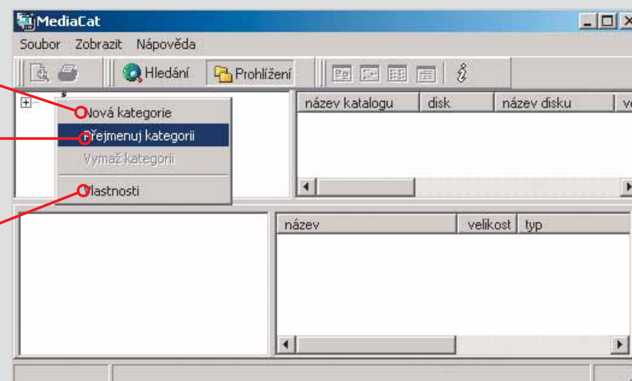
Okno programu

Poté se zobrazí okno programu. To je rozděleno do dvou částí – první část je věnována zapisování obsahu disků a druhá část vyhledávání. K přepínání do těchto dvou režimů slouží tlačítka **Hledání** a **Prohlížení**. Nejprve je tedy třeba zapsat si přehled obsahu CD a jiných disků. Tento přehled lze v programu MediaCat vytvořit skutečně přehledně – jednotlivá CD si můžete rozdělit do určitých kategorií a podkategorií. Princip vytváření kategorií a podkategorií je podobný jako např. u vytváření složek a podsložek dopisů v elektronické poště. Na kategorii, která je na nejvyšší úrovni, klikněte pravým tlačítkem myši, zvolte příkaz **Přejmenuj kategorii** a začněte psát název této souhrnné kategorie (např. PPK CD). Abyste vytvořili podkategorii, klikněte na název kategorie opět pravým tlačítkem myši a vyberte položku **Nová kategorie**. Tím se vytvoří podkategorie a tu pojmenujete stejným způsobem jako v předchozím případě.

Vytvoření nové podkategorie.

Přejmenování hlavní kategorie.

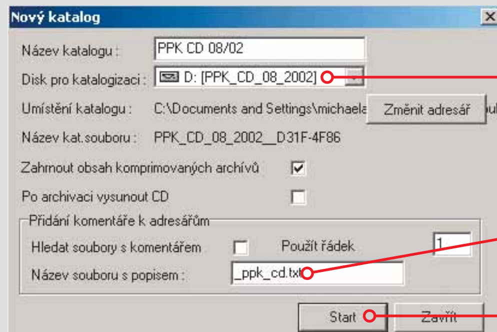
V okénku Vlastnosti lze přidat k názvu kategorie ikonku.

Vytvoření nového katalogu

Nyní začneme obsah disků katalogizovat – tedy „opisovat" přehled jejich obsahu. Pokud chcete vytvořit katalog z CD disku, vložte jej do CD-ROM mechaniky. Totéž platí pro disketu – katalog lze vytvářet i v tomto případě. Do volného políčka vedle struktury kategorií klikněte pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte položku **Nový katalog**. Toto okénko lze vyvolat také tak, že kliknete do tohoto políčka levým tlačítkem myši a poté stisknete klávesovou zkratku Ctrl + Insert. Nyní se zobrazí okénko **Nový katalog** a zde katalog v řádku **Název katalogu** pojmenujte. V dalším rozbalovacím seznamu **Disk pro katalogizaci** jsou zobrazeny všechny aktuální disky – ať už disk CD-ROM, nebo dostupné (připojené) disky síťové či pevné, případně disketa. Vyberte si, z kterého disku se má

katalog vytvořit. V další položce uvidíte místo, kde bude umístěn katalog tohoto disku. Pokud chcete toto místo změnit, klikněte na tlačítko **Změnit adresář** a v dalším okénku **Select Directory** patřičný adresář vyhledejte. Název souboru s katalogem vidíte v další položce. V následující položce potvrdíte, že se mají do katalogu zahrnovat i komprimované archivy (to jsou archivy souborů, které jste vytvořili např. v programu WinZip). Další položka (**Po archivaci...**) je aktivní pouze v případě, že vytváříte katalog z CD. Zaškrtnutím stanovíte, že CD-ROM bude po vytvoření katalogu automaticky vysunut z mechaniky. Poslední část v okénku se týká připojení krátkého komentáře ke katalogu; komentář musí být ve formátu .TXT. Vepište tedy tento text do políčka **Název souboru s popisem** a zároveň zaškrtněte položku **Hledat soubory...** Nyní vám již nic nebrání kliknout na tlačítko **Start** a spustit vytváření katalogu. Z běžného CD vytvoříte katalog cca za 3 – 4 minuty.

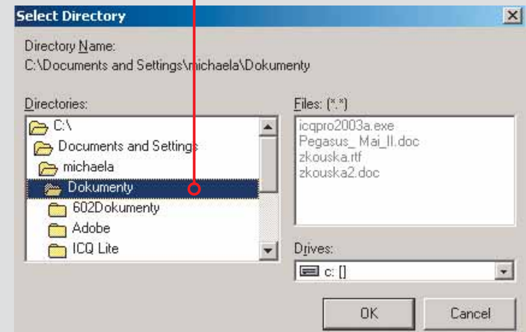

Určete, z kterého disku budete vytvářet katalog.

Komentář k souboru vepište bez mezer a na konci přidejte koncovku .txt.

Nakonec klikněte na tlačítko **Start**.

Vyhledejte složku, kam se katalog má uložit.

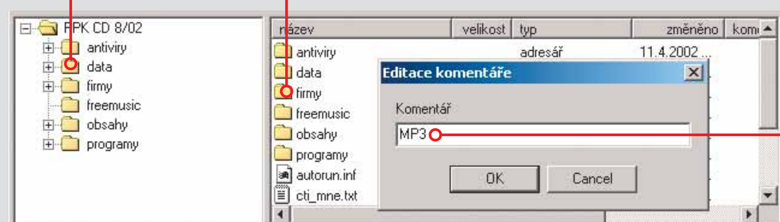

Vyhledávání ve složkách

Vytvořený katalog se zobrazí v políčku vpravo nahoře. Pokud na něj dvakrát kliknete v řádku s katalogem, zobrazí se v políčkách určených pro prohledávání disků. Klikněte dvakrát nejprve na složku v políčku vlevo, a její obsah se zobrazí v pravém poli. Takové složky můžete při hledání určitého souboru prohledávat úplně stejně, jako kdybyste měli např. CD vložené do mechaniky. Soubor můžete z programu také přímo otevřít – to však pouze v případě, že je aktuální disk dostupný (např. CD je vloženo do mechaniky). Na tento soubor klikněte pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte položku **Otevřít z původního umístění**.

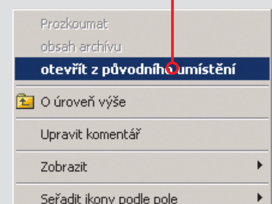
Struktura složek.

Výpis obsahu označené složky.

Krátký komentář k souborům či složkám dodáte také, když kliknete na příslušný soubor (složku) pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberete položku **Upravit komentář**.

Klikněte na soubor pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte položku **Otevřít z původního umístění**.

Vyhledávání podle kritérií

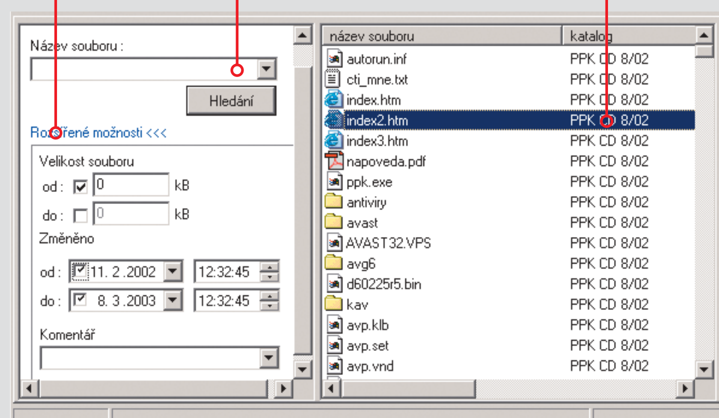
Klikněte na tlačítko **Hledání** v horní liště programu. Tím se v okénku vlevo dole zobrazí rozbalovací seznam **Název souboru**. Do tohoto políčka vepište název souboru, který hledáte, včetně koncovky, tedy včetně označení formátu souboru. Nyní v políčku vpravo nahoře, kde jsou uvedeny vytvořené katalogy, zaškrtněte ty katalogy, které se mají prohledávat, a klikněte na tlačítko **Hledání**. Pokud bude soubor nalezen, zobrazí se v políčku vpravo dole spolu s dalšími informacemi. Neznáte-li přesný název souboru, můžete vyhledávat zadáním kritérií. Klikněte na odkaz **Rozšířené možnosti**. Nyní můžete vyhledávání vymezit tak, že zadáte mezní hodnoty, kdy byl hledaný soubor zřejmě vytvořen (položka **Změněno**) a jaká je pravděpodobná velikost souboru. Jestliže si pamatujete komentář, který jste ke katalogu přidali, můžete vyhledávat podle něj v položce **Komentář**.

-mia

Klikněte na tlačítko **Rozšířené možnosti**.

Vyhledávání podle přesného a úplného názvu souboru (včetně koncovky).

Výsledek vyhledávání.

Pracujte bezpečně

Říci „Pracujte bezpečně" znamená při práci s dokumenty, tabulkami a obrázky hlavně to, abyste si dávali pozor na své „dílo". Mějte neustále na paměti, že to, co neuložíte na disk, existuje jen velice podmíněně.

Stačí vypadlý jistič nebo větší zakolísání napětí v síti, a struktura dat uložených jen tak v paměti počítače ve zlomku sekundy nenávratně zanikne. Z tohoto pohledu tedy není nic moudřejšího než **ukládat** a **zálohovat**. Co nejvíc – čím častěji, tím lépe. Neberte to však doslova, neboť pak byste se v krajním případě kvůli samému ukládání nedostali k opravdové práci.

Ztráta dat vinou neuloženého souboru je to nejpravděpodobnější, co vás ze zlých příhod může potkat. Ale může se stát i to, že náhle a bez rozloučení odejde do věčných lovišť pevný disk, na kterém máte všechny své dokumenty a tabulky, o obrázcích nemluvě. Někdy se z něj odborníkům podaří data alespoň částečně zachránit, ale spoléhat na to nelze. Disky bývají poměrně spolehlivá zařízení, ale vyplatí se, když si cenná data budete někam kopírovat. Kdysi „obrovská" kapacita 3,5" diskety High Density – 1,44 MB – je dnes bohužel poněkud úsměvná, když si uvědomíte, že jeden obrázek z digitálního fotoaparátu v úsporném formátu JPG (!!!) zabere třeba 600 až 700 kB prostoru, mnohdy i více. Se zavedením „vypalovaček" CD disků a při jejich relativní cenové dostupnosti se dá doporučit zálohovat data právě tímto způsobem. Nosič CD má značnou kapacitu a navíc – data na něm uložená lze snadno přenést na jiné počítače!

A ještě jednu radu. Nesmíme zanedbat oblast počítačových virů. Vy sami můžete své soubory přímo z programů PC Suite posílat a naopak jiné, třeba dokumenty, dostáváte z venku. Asi byste neradi takový virus obdrželi – a také není nic příjemného, když zjistíte, že sami jste jím někoho oblažili. Opravdu se vyplatí pořídit si solidní antivirový program, který vytváří rezidentní štít, kontrolující každý pohyb na disku a také všechny odesílané a přijímané poštovní zásilky.

Jak může k bezpečné práci napomoci PC Suite?

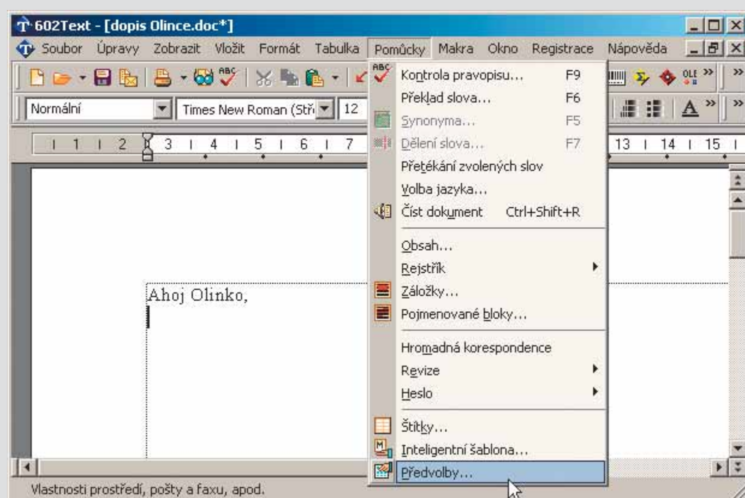
Může pomoci, ale jen do jisté míry. Nejprve byste se měli snažit trochu vy a pořídit si a nainstalovat nějaký ten antivirový program. Pod jeho ochranou můžete pracovat přece jen bezpečněji. Ztrátě důležitých dat však můžete předejít také využitím standardních nástrojů obsažených v kancelářských programech. Ty umožňují pravidelné automatické ukládání bezpečnostních a záložních kopií dokumentů.

Bezpečnostní kopie

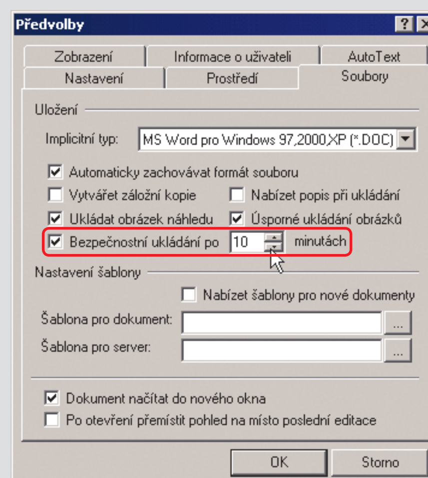
V konfiguraci kancelářských programů 602Text i 602Tab lze specifikovat požadavek na to, aby k bezpečnostnímu uložení došlo vždy po uplynutí zvoleného časového intervalu od změny dokumentu.

Při bezpečnostním uložení v programu 602Text se dokument ukládá do souboru stejného jména, ale s příponou WPR do systémové složky 602Text_data.

Dojde-li k neočekávanému ukončení programu (třeba v důsledku výpadku napájení), bude takto vytvořená bezpečnostní záloha automaticky načtena při jeho prvním novém spuštění. Přitom se zobrazí upozornění, že byla načtena záloha, s dotazem, zda si ji teď budete chtít uložit jako plnohodnotný dokument. Pozor, neučiníte-li tak, záloha se automaticky zruší.

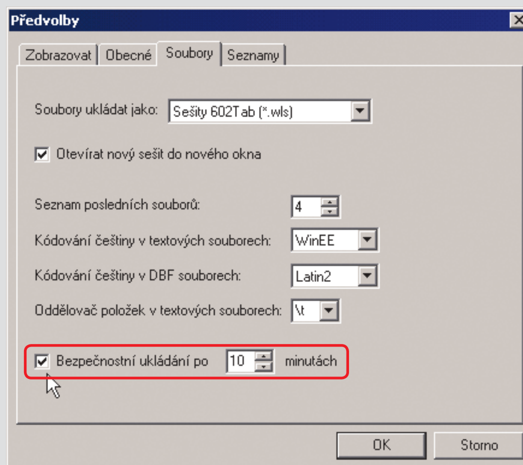
V programu 602Text otevřete konfigurační dialogové okno příkazem Předvolby z nabídky Pomůcky.

Kliknutím na záložku Soubory přejděte na kartu, na které zhruba uprostřed zaškrtnete čtverec Bezpečnostní ukládání po. Pak zapište (nebo pomocí voličů nastavte) do vstupního pole libovolné celé číslo od 1 do 99. Tím programu nařídíte, aby sám, bez vašich dalších pokynů, rozpracovaný dokument vždy po nastavené době (doba je zde v minutách) uložil.

Bezpečnostní ukládání se vztahuje i na nepojmenované (nové či importované) dokumenty. Protože není dosud určen název souboru, soubor se uloží pod vygenerovaným názvem **Dokumentn.WPR** (kde **n** je číslo nepojmenovaného dokumentu).

V programu 602Photo žádný prostředek pro ukládání bezpečnostních kopií není. Nepředpokládá se totiž, že by výchozí soubor jako celek v programu vznikl; obrázky se sem jen načítají z hotových předloh s tím cílem, že budou upraveny.

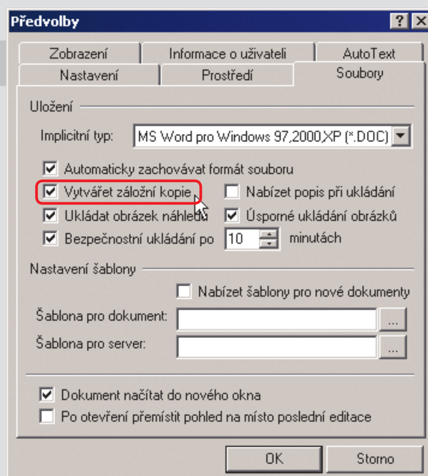
V 602Tab otevřete konfigurační dialogové okno úplně stejně jako v 602Textu – příkazem Předvolby z nabídky Pomůcky. Také zde najdete kartu Soubory a na ní zaškrtávací čtverec Bezpečnostní ukládání po. A také zde pomocí vstupního pole nastavíte interval automatického ukládání rozpracovaného sešitu.

Záložní kopie

Díky záložní kopii se vám při uložení dokumentu v programu 602Text de facto zachovává předposlední verze dokumentu.

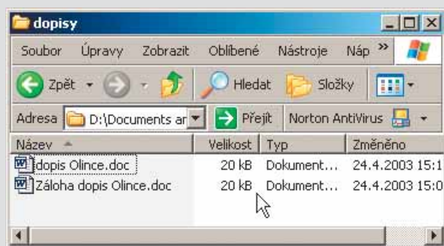
Soubor se neukládá pod původním názvem, ale jako kopie pod názvem Záloha jméno.přípona. Tím je zajištěno, že dokument, na kterém právě pracujete, se v původním souboru nemůže nechtěně přepsat.

V programech 602Tab a 602Photo se záložní kopie nevytvářejí.

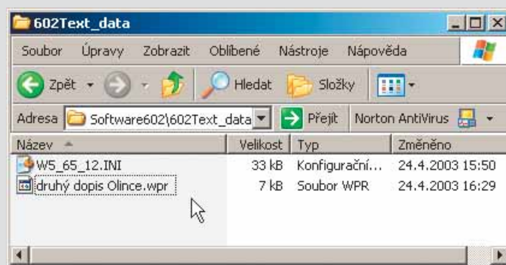

V konfiguračním dialogovém okně programu 602Text zaškrtněte na kartě Soubory v sekci Uložení přepínač Vytvářet záložní kopie. Při každém ukládání dokumentu se pak jeho předposlední verze zálohuje v již známém souboru, který má shodné jméno i příponu, ale celému názvu je předřazeno slovo Záloha.

Umístění bezpečnostních a záložních kopií dokumentů 602Text

Záložní kopii dokumentu najdete vždy v téže složce, ve které byl umístěn původní dokument. Tato předposlední verze se od té nové liší slovem Záloha připojeným před název souboru.

Bezpečnostní kopie dokumentů se ukládají do systémové složky 602Text_data. Mají stejné jméno jako zpracovávaný dokument, ale s příponou WPR.

Uložení všech dokumentů najednou

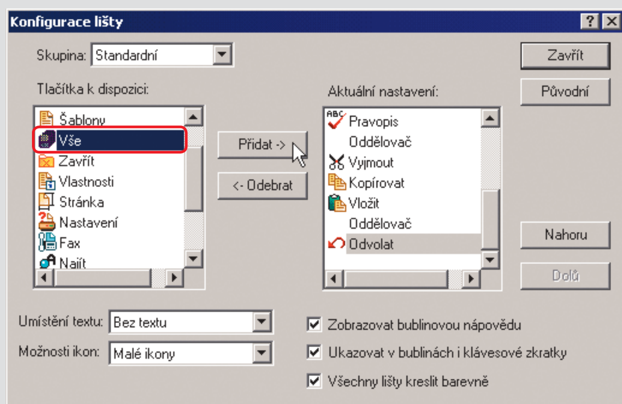
Jistě se vám často stane, že budete pracovat s několika dokumenty současně, přičemž každý máte otevřen v jiném okně. Jednotlivá okna ani nemusíte vidět – mohou se vzájemně překrývat, jiná jsou v té chvíli třeba minimalizovaná. Pak chcete třeba rychle skončit práci a soubory uložit a zavřít.

Ve Wordu je pro tento účel k dispozici příkaz **Uložit vše**. Že ho nevidíte? Zkuste si nabídku **Soubor** otevřít při stisknuté klávese **Shift**. Ale v 602Textu takový příkaz není – nenajdete jej, ani když podržíte stisknutou libovolnou klávesu. Zato je zde pro stejný účel k dispozici tlačítko **Uložit vše**. To však na liště asi také nenajdete...

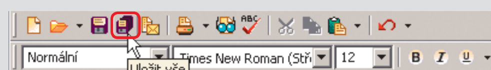
Ale ne, nedělám si z vás legraci – tlačítko tam ve standardní konfiguraci sice opravdu není, ale můžete si ho tam snadno přidat.

Pro úplnost poznamenejme, že pokud některý z dokumentů nebyl dosud korektně uložen do souboru, otevře se pro něj dialogové okno příkazu **Uložit jako**.

Jiří Lapáček

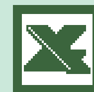

Klikněte na Standardní lištu pravým tlačítkem myši a v plovoucí nabídce spusťte příkaz Konfigurace. Pak v levé sekci dialogového okna Konfigurace lišty klikněte na položku označenou Vše a kliknutím na tlačítko Přidat ji přesuňte do sekce vpravo. Ještě si ji zde můžete po označení kliknutím myší posunout tak, aby nové tlačítko bylo hned vedle stávajícího tlačítka Uložit. Toho docílíte několika kliknutími na tlačítko Nahoru.

A je to – tlačítko je k dispozici na liště a můžete ho začít ihned používat.

Výpočet časových intervalů

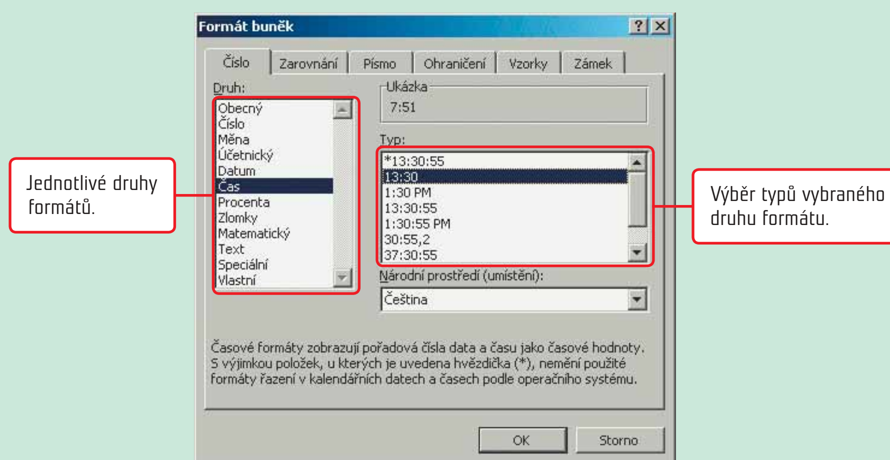
Nedávno jsem se v laboratoři při měření určitých vlastností vody setkala s potřebou sledovat časovou délku některých spuštěných reakcí. Pokud měření probíhalo pouze v rámci jednoho dne, k problému při výpočtu časového intervalu v hodinách a minutách nedošlo. Situace s výpočtem však byla složitější, když se reakce jeden den spustila a její ukončení nastalo až během druhého či následujícího dne.

Nejprve něco o formátu času

Při zápisu času v hodinách, minutách či sekundách se jako oddělovač používá dvojtečka, tedy 3 hodiny a 15 minut se zapíše ve tvaru 3:15 nebo 18 hodin 33 minut a 21 sekund se zapíše ve tvaru 18:33:21.

Ve většině případů Excel z uvedeného zápisu sám rozpozná, že se jedná o časový údaj. Někdy se může stát, že se místo 3:15 zobrazí 0,135417 nebo že místo 18:33:21 se v buňce zobrazí 0,77316. K tomu dojde tehdy, pokud zde byl nastaven číselný formát nebo z nějaké příčiny Excel nerozpoznal, že se jedná o formát času. Excel pak převede čas na desetinné číslo, přičemž jedna celá odpovídá dvaceti čtyřem hodinám. V takovém případě buňky s časovými_údaji označte a v nabídce **Formát** klikněte na příkaz **Buňky** (obr. 1).

Na kartě *Číslo* v seznamu druhu formátů označte položku **Čas** (obr. 1). Vyberte si z nabízených formátů ten, který vám v dané situaci vyhovuje. Pokud nemůžete potřebný formát najít, lze pod položkou *Vlastní* vytvořit nový číselný formát.

Obr. 1

Jak počítat s časem v rámci téhož dne?

Představte si, že potřebujete denně sledovat počet odpracovaných hodin. Pak do jedné buňky napište příchod (počátek pracovní doby) a do druhé odchod (konec pracovní doby – obr. 2).

	A	B	C	D
1	den	příchod	odchod	odpracované hodiny
2	3.3.2003	7:25	14:55	
3	4.3.2003	8:10	17:30	
4	5.3.2003			

Obr. 2

Na obrázku je vidět, že v buňce B2 je příchod a v buňce C2 odchod z práce. Nyní již stačí do buňky D2 zapsat vzorec **=C2-B2**, a po potvrzení se zde objeví výsledek (obr. 3).

D2 fx =C2-B2

	A	B	C	D
1	den	příchod	odchod	odpracované hodiny
2	3.3.2003	7:25	14:55	7:30
3	4.3.2003	8:10	17:30	9:20
4	5.3.2003			

Obr. 3

Výpočet časového intervalu.

Uvedenou tabulku lze však doplnit o přerušení pracovní doby, například tak, jak ukazuje obrázek 4.

F3 fx =(C3-B3)-(E3-D3)

	A	B	C	D	E	F
1	den	příchod	odchod	přerušení		odpracované hodiny
2				odchod	příchod	
3	3.3.2003	7:25	16:55	11:33	13:12	7:[illegible]
4	4.3.2003	8:10	17:30	12:00	12:30	8:50
5	5.3.2003					

Obr. 4

Výpočet pracovní doby s odpočtem času přerušení.

Pak by vzorec pro výpočet odpracovaných hodin byl **=(C3-B3)-(E3-D3)** a výsledek by mohl být v buňce **F3**.

Podobným způsobem by se v rámci jednoho dne mohla sledovat i délka určité reakce v laboratoři (obr. 5).

B5 fx =B3-B2

	A	B	C
1		čas	
2	počátek měření	7:35	
3	konec měření	14:22	
4			
5	celková doba	6:4[illegible]	

Obr. 5

Výpočet délky určité reakce nebo děje.

Úkol se však může také obrátit, to znamená, že víte, jak dlouho určitá reakce probíhá, víte, kdy ji spustíte, a zajímá vás, kdy skončí (obr. 6).

B5 fx =B2+B3

	A	B	C
1		čas	
2	počátek měření	7:35	
3	doba reakce	6:20	
4			
5	konec měření	13:5[illegible]	

Obr. 6

Výpočet koncové doby určitého děje nebo procesu.

E5 fx =E2+E3

	A	B	C	D	E
1		čas			
2	počátek měření	7:35	7:35	7:35	7:35
3	doba reakce	6:20	22:40	36:23:00	52:25:00
4					
5	konec měření	13:55	6:15	19:58	12:00

Co se stane, překročí-li výsledek 24 hodin.

Obr. 7

E5 fx =E2+E3

	A	B	C	D	E
1		čas			
2	počátek měření	7:35	7:35	7:35	7:35
3	doba reakce	6:20	22:40	36:23:00	52:25:00
4					
5	konec měření	0 - 13:55	1 - 6:15	1 - 19:58	2 - 12:00

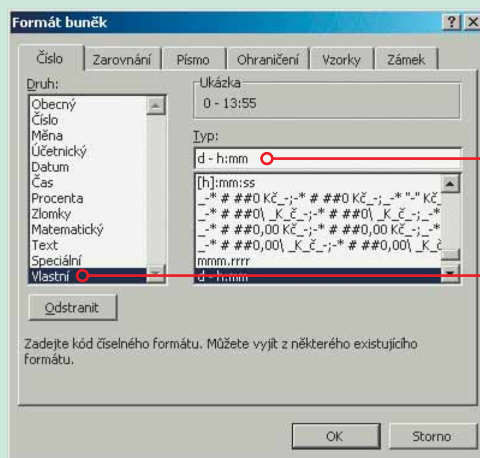
Koncový čas zobrazený vlastním formátem.

Obr. 9

Pak stačí jen do jedné buňky napsat počátek a do druhé dobu trvání celé reakce. Nyní je třeba ještě doplnit vzorec pro sčítání, například do buňky **B5** napsat **=B2+B3**. Po potvrzení se objeví, v kolik hodin téhož dne by měla reakce skončit.

Podívejte se však na obrázek 7, ve kterém se vychází z předchozího zadání, ale předpokládá se, že reakce bude trvat více hodin a její konec zasáhne do následujících dnů.

Po zápisu se ve vzorcích zobrazí sice správný výsledek, ale na první pohled není vidět, za kolik dnů reakce skončí. To se dá vyřešit vlastním nastavením formátu (obr. 8).

Definice vlastního formátu s přidáním počtu dnů, které budou odděleny pomlčkou.

V tomto seznamu nastavte položku **Vlastní**.

Obr. 8

Pak by zobrazený výsledek v buňkách mohl vypadat podobně jako na obrázku 9.

To znamená, že zde vidíte také to, za kolik dnů se spuštěná reakce ukončí.

Jak udělat výpočet hodin v rámci více dnů?

Představte si, že potřebujete vytvořit formulář například pro účtování služebních cest. To znamená, že potřebujete znát pro každý den jejich délku v hodinách a na základě toho následně počítat náhrady. Zkuste se nyní podívat na následující tabulku, která je zpracována obecně pro kterýkoliv měsíc. Je zde řádek pro začátek služební cesty v hodinách a pro její konec (obr. 10).

Na základě obou údajů se může spočítat pro jednotlivé dny doba strávená na služební cestě a následně i cestovní náhrada. Pokud když v řádku konce cesty není uveden žádný údaj. Proto se při výpočtech musí využít funkce **KDYŽ()**, která bude nejprve testovat, zda v den počátku služební cesty nastává i její konec. Další testování nastane, když služební cesta bude trvat více dnů; to proto, aby do výpočtu byly zahrnuty i ty dny, ve kterých nenastal odjezd ani příjezd (obr. 11).

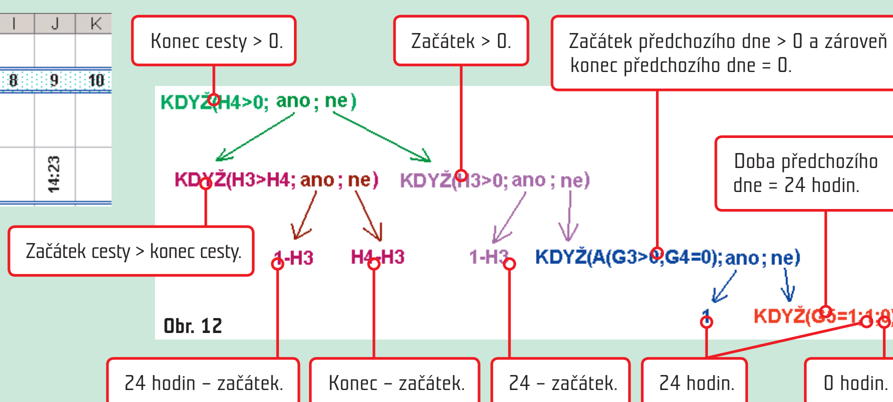
Na první pohled vypadá použitý vzorec složitě, ale podíváte-li se na jeho jednotlivé části, je vidět, proč se zde nachází tolik podmínek (obr. 12).

Podobným způsobem by se pak dalo postupovat i v laboratoři při měření délky některých pokusů. Problém by však nastal tehdy, když v rámci jednoho dne určitá reakce skončí, připraví se reakce jiná a ještě tentýž den se spustí. V takovém případě by vyšel nesprávný údaj. Dalo by se to však obejít tak, že by existovaly dva výsledné řádky a druhá reakce téhož dne by se počítala do tohoto druhého řádku. Tedy výsledkem jednoho dne by byly dva časy patřící dvěma různým reakcím či měřeným vzorkům.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Služební cesty										
2	Den v měsíci	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3	počátek služební cesty			6:33		5:25		8:12			
4	konec služební cesty			17:22			18:25			14:23	

Obr. 10

by služební cesta probíhala v rámci jednoho dne, výpočet by byl snadný. Problém nastává, jakmile bude služební cesta delší než jeden den. Zde je pak třeba počítat již s časem jako doplňkem do konce dne, ale to zase jen tehdy,

Obr. 12

H5 fx =KDYŽ(H4>0;KDYŽ(H3>H4;1-H3;H4-H3);KDYŽ(H3>0;1-H3;KDYŽ(A(G3>0;G4=0);1;KDYŽ(G5=1;1;0))))

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
1	Služební cesty																				
2	Den v měsíci	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
3	počátek služební cesty			6:33		5:25		8:12													
4	konec služební cesty			17:22			18:25			14:23											
5	celková doba	0 - 00:00	0 - 00:00	0 - 10:49	0 - 00:00	0 - 18:35	0 - 18:25	0 - 15:48	1 - 00:00	0 - 14:23	0 - 00:00	0 - 00:00	0 - 00:00	0 - 00:00	0 - 00:00	0 - 00:00	0 - 00:00	0 - 00:00	0 - 00:00	0 - 00:00	0 - 00:00

Obr. 11

Zde je však důležité uvést, že šikovnějším řešením by mohlo být řešení realizované pomocí Visual Basicu pro aplikace (VBA); v rámci takového výpočtu by se připravila funkce, která by sama vyhledala nejbližší možný konec reakce a zároveň by údaje pro danou reakci v rámci jednotlivých po sobě jdoucích dnů mohla i sčítat.

Marie Franců

WinRAR

Program najdete na PPK CD 9/2003

WinRAR patří k často používaným archivačním programům. Zkušební verzi najdete na přiloženém CD-ROM.

WinRAR se trochu odlišuje od programu WinZip. Zatímco ve WinZipu jste nejprve vytvořili nebo otevřeli archiv a až potom jste se starali o to, co do archivu přidáte, u programu WinRAR je tomu jinak. V hlavním okně si označíte programy nebo složky, které chcete přidat do archivu, a teprve poté vyberete již existující archiv nebo vytvoříte archiv nový.

Přidání souborů do archivu

V okně programu zobrazte obsah složky, která obsahuje položky, jež chcete archivovat. Složku můžete zobrazit tak, že kliknutím rozbalíte seznam pod panelem nástrojů a budete postupně klikat na jednotlivé složky (obr. 1).

Poté označte jednotlivé položky, které chcete přidat do archivu, a klikněte na tlačítko **Přidat** (obr. 2). Místo kliknutí na tlačítko Přidat můžete z nabídky **Příkazy** vybrat příkaz **Přidat soubory do archivu**.

V dialogovém okně zadáte složku a název archivu a také metodu komprese (tedy zda chcete u dat co nejvíce zmenšit objem, nebo zda se spokojíte se zmenšením malým). Dále můžete zadat, zda má být vytvořen samorozbalitelný archiv, a některé další parametry.

Po nastavení všech parametrů klikněte na tlačítko **OK** v pravém dolním rohu dialogového okna. Tím spustíte vytváření archivu.

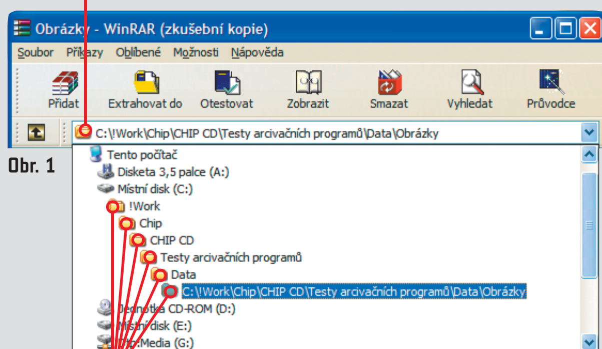
Volba archivu

Název a umístění zadáváte na kartě *Obecné*. Chcete-li použít některý z nedávno otevřených archivů, můžete jej vybrat ze seznamu *Jméno archivu*. Chcete-li vytvořit nový archiv nebo vyhledat archiv již existující, avšak déle nepoužívaný, klikněte na tlačítko **Procházet** (obr. 3). Tím zobrazíte dialogové okno. V něm zobrazte obsah složky, ve které je nebo má být vytvořen archiv, a ten buď v okně zvolte, nebo zapište jeho název do editačního pole *Název souboru* (obr. 4).

Metoda komprese

Metoda komprese, zjednodušeně řečeno, znamená, že můžete volit mezi několika možnostmi komprese. Čím déle bude program pracovat, tím více místa by měl ušetřit. Metodu komprese nastavujete na kartě *Obecné*. Kliknutím rozbalte seznam *Metoda*

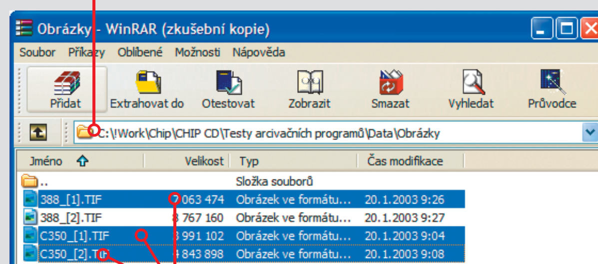
1. Kliknutím rozbalte seznam.

Obr. 1

2. Opakovaným klikáním otevírejte potřebné složky.

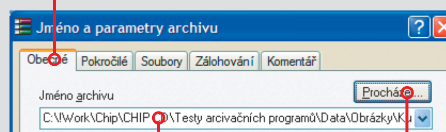
4. Klikněte na tlačítko **Přidat**.

Obr. 2

3. Označte soubory, které chcete přidat do archivu.

Ujistěte se, že pracujete na kartě *Obecné*.

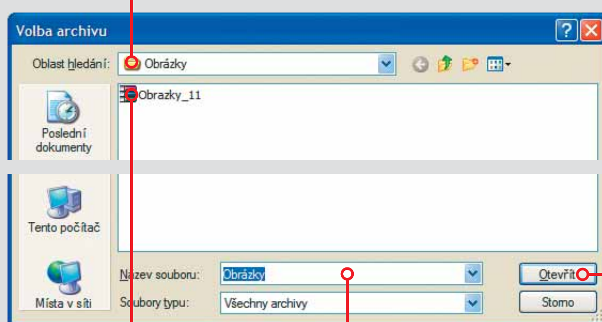

Obr. 3

V tomto seznamu můžete vyhledat již použitý archiv.

Pro vytvoření nového archivu klikněte na tlačítko **Procházet**.

Zobrazte obsah složky s archivem.

Obr. 4

Dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **Otevřít**.

Pokud archiv existuje, klikněte na jeho název.

Chcete-li vytvořit nový archiv, zapište jeho název do editačního pole.

i Dělený archiv je jednou z cest, jak e-mailem poslat velký objem dat (např. velký obrázek nebo video) někomu, kdo má malý obsah schránky. Po vytvoření děleného archivu posíláte jeho jednotlivé části postupně elektronickou poštou tak, že další odešlete až poté, co příjemce potvrdí dostatek místa ve své schránce. Není-li něco v pořádku, stačí poslat jen ten soubor, ve kterém je chyba.

komprese a vyberte jednu z nabízených hodnot (obr. 5).

Hodnota **Nejlepší** znamená, že archiv se bude vytvářet delší dobu, ale měl by být nejmenší.

Hodnota **Normální**, kterou WinRAR nabízí, je rozumným poměrem mezi dobou a velikostí archivu. Jestliže tuto nabízenou volbu ponecháte, nic nezkazíte.

Hodnota **Bez komprese** pouze přenese data z označených souborů do archivu, ale nesnaží se o žádnou kompresi.

Vytvoření samorozbalitelného archivu

Samorozbalitelný archiv znamená, že místo souboru s příponou RAR vznikne soubor s příponou EXE. Chcete-li vytvořit takovýto archiv, ujistěte se, že je na kartě *Obecné* zaškrtnuta položka **Vytvořit SFX archiv** (obr. 6).

Vytvoření děleného archivu

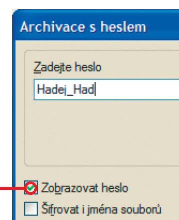
Dělený archiv znamená, že archiv bude rozdělen do několika menších souborů.

Chcete-li vytvořit dělený archiv, klikněte na kartě *Obecné* na seznam **Rozdělit archiv po... Bytech** a vyberte z nabízených možností, jak veliké mají dílčí soubory archivu být (obr. 7).

Ochrana souborů heslem

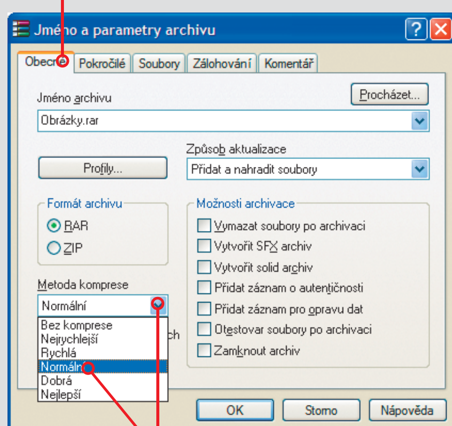
Na kartě *Pokročilé* klikněte na tlačítko **Nastavit heslo**. Tím vyvoláte dialogové okno a v něm zadáte heslo (obr. 8).

Než začnete heslo zapisovat, dejte pozor na nastavení položky **Zobrazovat heslo**. Je-li tato položka označena, zobrazí se pouze jedno editační pole pro zadání hesla a heslo v tomto poli zapsané je možné přečíst. Je to sice pohodlné, ale kdokoliv bude stát za vámi, heslo si přečte.

Je-li tato položka zatržena, je možné zadané heslo přečíst.

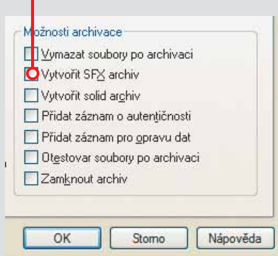
Ujistěte se, že pracujete na kartě *Obecné*.

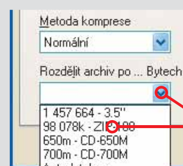
Obr. 5

Kliknutím rozbalte seznam *Metoda komprese* a nastavte požadovaný stupeň komprese.

Pro vytvoření samorozbalitelného archivu zaškrtněte tuto položku.

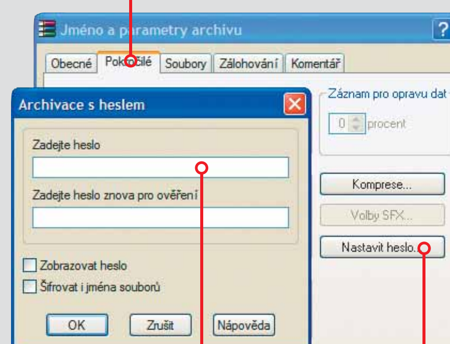
Obr. 6

Obr. 7

Kliknutím rozbalte seznam a vyberte, jak veliké mají jednotlivé soubory děleného archivu být.

Ujistěte se, že pracujete na kartě *Pokročilé*.

Obr. 8

Do editačních polí zapište heslo.

Klikněte na tlačítko **Nastavit heslo**.

Obnova souborů z archivu

Chcete-li data z archivu obnovit, je třeba tento archiv nejprve otevřít. To lze provést buď tak, že na archiv (či na jeho zástupce) dvojitě kliknete, nebo tak, že jej otevřete přímo v programu WinRAR.

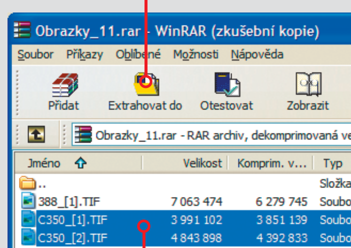
Chcete-li otevřít archiv v programu WinRAR, vyberte z nabídky **Soubor** příkaz **Otevřít archiv** (obr. 9). Tím vyvoláte dialogové okno a v něm zvolíte požadovaný archiv.

WinRAR zobrazí obsah archivu. V tomto obsahu označte soubory, které chcete obnovit, a klikněte na tlačítko **Extrahovat do** (obr. 10).

WinRAR zobrazí dialogové okno; v něm nastavíte složku, do které se mají označené soubory obnovit. Máte-li vše nastaveno, klikněte na tlačítko **OK** (obr. 11).

-mzi

2. Klikněte na tlačítko **Extrahovat do**.

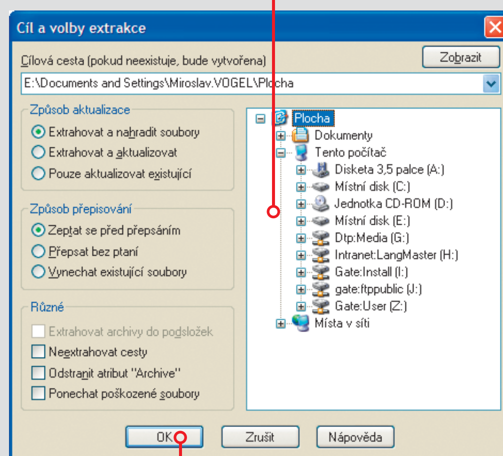
Obr. 10

1. Označte soubory.

Soubor
Otevřít archiv Ctrl+O
Změnit pracovní disk Ctrl+D
Zvolit pracovní složku Ctrl+T
Heslo Ctrl+P
Zkopírovat soubory do Schránky Ctrl+C
Vložit soubory ze Schránky Ctrl+V
Vybrat vše Ctrl+A
Vybrat skupinu Šedé +
Zrušit výběr skupiny Šedé -
Invertovat výběr Šedé *
Konec
1 C:\...ata\Obrázky\Obrazky_11.rar

Obr. 9. Otevření archivu.

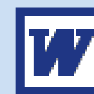
3. Zadejte cílovou složku.

Obr. 11

4. Klikněte na tlačítko **OK**.

MS Word – kontrola pravopisu

Dojem ze sebelépe upraveného dokumentu zkazí pravopisné chyby a překlepy. Výkonnější textové editory nabízejí nástroje pro kontrolu pravopisu.

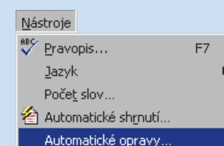
Hned na začátku je třeba poznamenat, že tyto nástroje jsou dobrým pomocníkem (někdy až příliš horlivým), ale v žádném případě nenahradí pozorné přečtení textu člověkem.

MS Word nabízí dva druhy kontroly: kontrolu během psaní textu a kontrolu, kterou spouštíte sami, kdykoliv ji potřebujete.

Kontrola při psaní

Tato kontrola se nazývá *Automatické opravy*. Netýká se pouze kontroly textu, ale může zasahovat také do formátování dokumentu.

Chcete-li změnit nastavení automatických oprav, vyberte z nabídky **Nástroje** příkaz **Automatické opravy** (obr. 1). Tím vyvoláte dialogové okno, které nabízí čtyři záložky: *Opravy*, *Při psaní*, *Automatický text* a *Formátování*.

Obr. 1

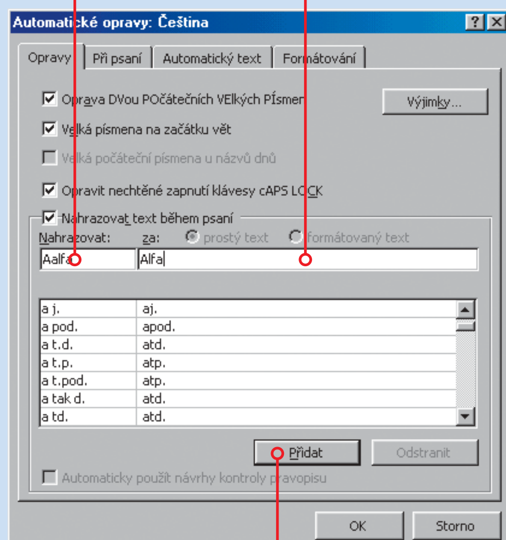
Karta Opravy

Na kartě *Opravy* můžete nastavit opravu dvou počátečních velkých písmen, zajištění velkých písmen na počátku vět, opravu velikosti písma při nechtěně zapnuté klávese CapsLock a nahrazování textu během psaní.

K položce **Nahrazovat text během psaní** patří seznam ve spodní části karty (obr. 2). V levém sloupci seznamu jsou znaky nebo

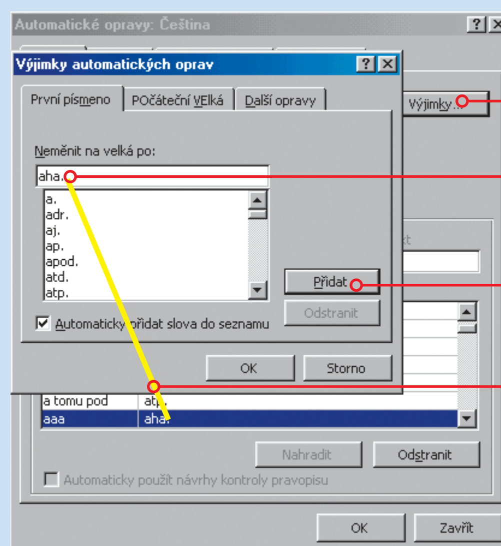
Sem zapište text, který chcete vyhledávat.

Sem zapište text, kterým má být původní výraz nahrazen.

Obr. 2

Novou dvojici vložíte do seznamu kliknutím na tlačítko **Přidat**.

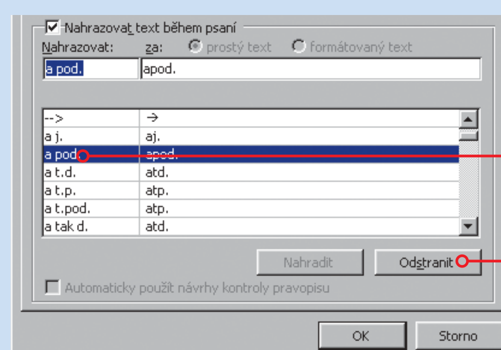
Obr. 4

1. Klikněte na tlačítko **Výjimky**.

2. Zapište stejný výraz, který je v pravém sloupci seznamu.

3. Klikněte na tlačítko **Přidat**.

Tyto dva výrazy jsou stejné.

Obr. 3

1. Klikněte na zvolenou položku v seznamu.

2. Klikněte na tlačítko **Odstranit**.

části textu, které jsou v textu automaticky nahrazeny hodnotami ze sloupce pravého.

Chcete-li přidat novou dvojici slov, zapište do levého editačního pole výraz (slovo), který chcete vyhledávat, a do pravého editačního pole pak výraz, kterým má být nahrazován. Po zapsání hodnot do obou polí klikněte na tlačítko **Přidat** (obr 2).

Chcete-li některou z dvojic slov ze seznamu odstranit, v seznamu na ni klikněte a poté na tlačítko **Odstranit** (obr. 3).

Nechcete-li nahrazování během textu využívat, označení u položky **Nahrazovat text během psaní** zrušte.

Výjimky z oprav

Přidáte-li do seznamu nějakou zkratku nebo výraz, které končí tečkou, bude Word u následujícího slova automaticky opravovat první písmeno na velké. Tomu můžete snadno zabránit. V dialogovém okně klikněte na tlačítko **Výjimky**. V okně se ujistěte, že pracujete na kartě *První písmeno*. Do editačního pole *Neměnit na velká po* zapište stejný výraz, který jste přidali do seznamu pomocí pravého editačního pole, a klikněte na tlačítko **Přidat** (obr. 4).

> **i** Podíváte-li se do seznamu *Nahrazovat během textu*, zjistíte, že na začátku jsou možnosti pro vložení speciálních znaků (chcete-li vložit např. ®, zapište do textu (r)). Zbytek je věnován většinou opravě překlepů. Dopouštíte-li se často některého překlepu, můžete si jej do tabulky přidat.

Karta Při psaní

Položky na této kartě jsou zaměřeny spíš na formátování textu (obr. 5).

Nadpisy

Zaškrtnete-li tuto položku, bude pro odstavce, které MS Word považuje za nadpisy, automaticky nastaven některý ze stylů **Nadpis** (Nadpis 1 až Nadpis 9).

Ohraničení

Tato položka dovoluje vkládat do textu jednoduchým způsobem vodorovné čáry. Zapíšete-li tři pomlčky (---) a stisknete-li **Enter**, nahradí je Word tenkou vodorovnou čarou v celé délce řádku (obr. 6).

Zapíšete-li tři podtržítka (___) a stisknete-li **Enter**, nahradí je Word silnou čarou v celé délce řádku.

Zapíšete-li tři rovnítka (===) a stisknete-li **Enter**, nahradí je Word dvojitou čarou v celé délce řádku.

Chcete-li se takových čar zbavit, je třeba kliknout do podtrženého řádku a vybrat z nabídky **Formát** příkaz **Ohraničení a stínování**. V dialogovém okně pak zrušte čáru na spodním okraji odstavce (jak se to dělá, to jsme popisovali v minulém čísle v souvislosti s tabulkami).

Tabulky

Zapíšete-li na řádek nepřerušenou řadu znaků **+** a **-**, např. **+-----+-----+**, a stisknete-li Enter, vloží Word do tohoto řádku jednořádkovou tabulku, ve které šířka buněk bude dána umístěním znaků **+** (obr. 7).

Automatické odrážky a automatické číslování

Zapíšete-li na začátku odstavce pořadové číslo (např. *1. Dovoz...*), po ukončení odstavce naformátuje Word číslo 1 jako číslování odstavce. Toto formátování pak převezme i odstavec následující. Word před něj přidá číslo 2 (obr. 8). Podobně je tomu, pokud místo čísla napíšete na začátek odstavce třeba pomlčku. V tom případě však budou místo čísel použity symboly odrážek (obr. 9).

Pevné mezery za souhláskami

Jedno z pravidel našeho pravopisu říká, že samotné souhlásky nesmí stát na konci řádku. Zaškrtnete-li položku **Mezery po k, s, v a z pevnými mezerami**, bude Word všechny mezery za uvedenými jednohláskovými předložkami automaticky nahrazovat mezerou pevnou (např. *k dálnici*, *z kopce* apod.).

Tučné a _kurzivu_ skutečným formátováním

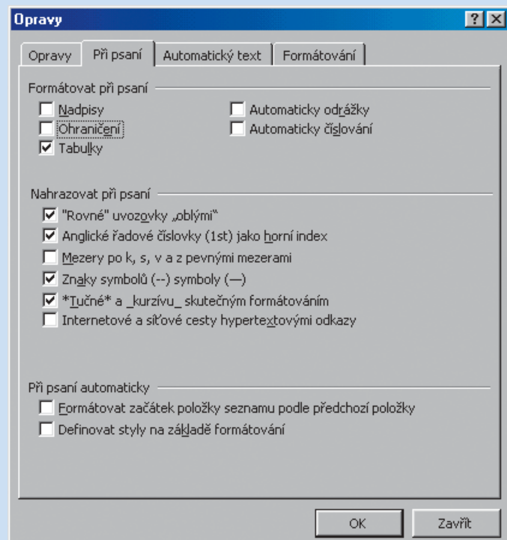
Používáte-li v textech často kurzivu nebo tučné písmo, může vám tato možnost ušetřit hodně času. Je-li tato možnost zapnutá, pak budou části textu mezi znaky * naformátovány jako tučné písmo a části textu mezi podtržítky budou naformátovány jako kurziva (obr. 10).

Internetové a síťové cesty hypertextovými odkazy

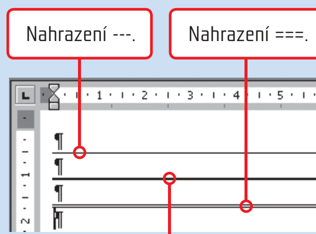
Ponecháte-li tuto položku zapnutou, Word upraví adresy ve tvaru www.neco.cz (např. ***www.ppk.cz***) na odkaz, který směřuje na uvedenou adresu.

-mzi

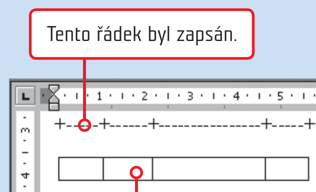
> **i** Textové editory rozlišují dva druhy mezer: mezery měkké a mezery pevné (tvrdé). Rozdíl je v tom, že na místě tvrdé mezery nesmí být řádek ukončen. Vložíte-li do textu *Karel IV* za slovo *Karel* tvrdou mezeru, nestane se, že slovo *Karel* bude na konci jednoho a *IV* na začátku dalšího řádku.

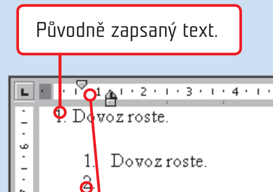
Obr. 5. Karta *Při psaní*.

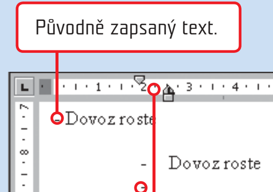
Obr. 6

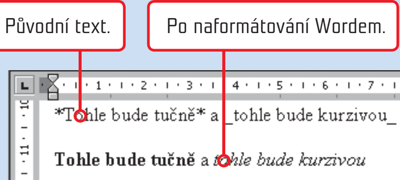
Obr. 7

Obr. 8

Obr. 9

Obr. 10

Co nového v oblasti domén

Více informací o sdružení CZ.NIC a o správě domén se dozvíte na adrese *http://www.nic.cz.*

Sdružení CZ.NIC schválilo nové podmínky pro registraci domén a o těchto podmínkách bychom vás rádi informovali.

Krátce z historie

Co sdružení CZ.NIC vlastně je a jaké jsou jeho úkoly? Sdružení CZ.NIC založili v roce 1998 přední poskytovatelé internetových služeb a jeho hlavním úkolem bylo převzít centrální databázi domén pod hlavní doménu .cz a zajistit zpoplatnění této služby. Pokud jste

Představitelé sdružení CZ.NIC.

si do současnosti chtěli zaregistrovat (a zakoupit) doménu, museli jste tak učinit ve dvou krocích. Nejprve jste doménu zaplatili a objednali u svého poskytovatele internetového připojení na tzv. serveru DNS (Domain Name Server), případně u jiné firmy, která se internetovými službami zabývá. Poté bylo nutno tuto doménu zaregistrovat a zaplatit v centrální databázi domén, kterou spravuje právě sdružení CZ.NIC. Někteří poskytovatelé internetového připojení tento druhý krok prováděli za své zákazníky.

Registrátoři

Počet domén pod hlavní doménou .cz stále narůstal a sdružení CZ.NIC se rozhodlo, že přistoupí k decentralizaci, a že tedy správu domén přenechá jiným komerčním subjektům, tzv. registrátorům. Ti budou uzavírat na jedné straně smlouvu se sdružením CZ.NIC a na druhé straně s koncovým zákazníkem, který si doménu objednává a chce si ji zaregistrovat. Na budoucí registrátory klade sdružení CZ.NIC jisté podmínky – podané žádosti přezkoumá a během dvou měsíců rozhodne, zda se určitá firma může registrátorem stát. Zkoumá se hlavně, zda firmě nehrozí náhlý úpadek – to je důležité pro bezchybný a nepřetržitý provoz domén zákazníků. Smlouva mezi společností CZ.NIC a registrátorem se uzavírá na jeden rok, a pokud nedojde k vypovězení, prodlužuje se na tři roky. Předpokládá se tedy, že registrátory se stanou firmy, které mají v oblasti internetových služeb dlouholeté zkušenosti. Registrátor je také povinen složit na účet sdružení CZ.NIC zálohu, ze které budou hrazeny poplatky za služby sdružení. Výše této zálohy ještě nebyla stanovena, pravděpodobně se bude pohybovat kolem 150 000 korun.

Registr poslední záchrany

V případě, že některá doména nebude mít uhrazen registrační poplatek, bude převedena do tzv. registru poslední záchrany – Last Resort Registr. Ten zřídilo sdružení CZ.NIC a slouží k tomu, aby některá doména (a tedy i internetové stránky) nepřestala fungovat ze dne na den. Aby domény v tomto registru nezůstávaly déle, než je nezbytně nutné, budou stanoveny dostatečně vysoké poplatky. To však není případ těch domén, které se v registru poslední záchrany ocitnou vinou registrátora. Nový systém, který jsme vám nyní představili, by měl takto začít fungovat od září letošního roku. Na podobném systému je založena správa národní domény v řadě vyspělých států; doufejme, že stejně dobře se tento systém osvědčí i u nás.

-mia

Dovolená na internetu

Doba prázdnin a dovolených se kvapem blíží a jistě již všichni přemýšlíte, jak si je užít co nejlépe. I při plánování dovolené vám může pomoci internet. Najdete na něm mnoho užitečných informací o zemi, kterou se chystáte navštívit, můžete si zde také rezervovat a zakoupit letenku či jízdenku, zjistit na mapě polohu místa, kam se chystáte, a informovat se o počasí, které v určité lokalitě panuje.

Zkrátka internet je pro cestovatele užitečným pomocníkem. Podívejme se tedy na internetové adresy, které vám při plánování dovolené pomohou.

Zájezdy

Pokud jezdíte rádi organizovaně s cestovní kanceláří, pak na internetu využijete speciálních stránek, které soustřeďují nabídky cestovních kanceláří. Hlavní výhodou je aktuálnost nabídek. Na internetu se můžete také informovat o zájezdech, které pořádá cestovní kancelář, jež se nachází až na druhém konci republiky, a zájezd si prostřednictvím internetu můžete rovnou objednat. Na stránce *http://www.e-ck.cz* najdete více než 500 000 zájezdů od českých nebo zahraničních kanceláří – vyhledávat lze zadáním několika kritérií (např. podle ceny, dopravy apod.). Na stránkách je zobrazena i nabídka tzv. zájezdů „last moment“, tedy velmi levných zájezdů, na které se lze přihlásit na poslední chvíli. Prostřednictvím internetu si lze objednat i tento typ zájezdů. Také na stránkách *http://www.mojedovolena.cz* lze jednoduše vyhledávat – zadáte zemi, lokalitu, termín a cenu zájezdu. Na těchto stránkách najdete hlavně tzv. zájezdy „last moment“ a na hlavní stránce naleznete ty největší „pecky“ – tedy ty nejvýhodnější zájezdy. Z mnoha zajímavých zájezdů si můžete vybírat i na stránkách *http://na.dovolenou.cz*. Zájezdy jsou setříděny do katalogu nebo lze použít vyhledávání zadáním kategorií. Na stránkách se lze také zaregistrovat, takže vám poslední novinky budou zasílány do vaší e-mailové schránky. Najdete zde nabídku zájezdů pobytových, poznávacích i lyžařských. Nabídka zájezdů za velmi zajímavé ceny je zveřejněna na stránkách *http://www.last-min.cz*. Opět je možné vyhledávat a nabídka se týká hlavně zájezdů do Itálie, Chorvatska, Řecka, Španělska a Tuniska, tzn. do míst, kam naši turisté míří nejčastěji. Stránky s nabídkou tzv. zájezdů „last moment“ si jsou hodně podobné, je však jistě žádoucí je prohledat pokud možno všechny, aby vám neunikla žádná důležitá nabídka. Při shánění zájezdu se tedy podívejte ještě na adresy *http://www.last.minute.cz*, *http://www.lastmoments.cz*, *http://www.lasty.cz* (zde si lze okamžitě ověřit, zda je na uvedený zájezd ještě volné místo) a *http://www.last-moment.cz/index.htm*.

Letenky

Na internetu se lze také informovat o dostupnosti a cenách letenek a poté, co si vyberete, letenku si rezervovat. Platí přitom, že na internetu většinou najdete ty nezajímavější a nejvýhodnější nabídky včetně charterových letů. Na stránkách *http://www.letenky.cz* zadáte termín a cílovou destinaci a po kliknutí na tlačítko vám budou v okamžiku vyhledány všechny spoje, které připadají v úvahu. Na hlavní stránce si můžete přečíst seznam všech lukrativních nabídek. Letenku si lze prostřednictvím

internetu okamžitě rezervovat. Společnost GTS International se specializuje hlavně na služby pro studenty a mladé lidi, avšak zajímavé nabídky zde čekají na každého – nabídku této cestovní kanceláře si zobrazíte na internetové adrese *http://www.gtsint.cz*. Po kliknutí na odkaz Letenky se zobrazí formulář: do něj zadáte svoje požadavky na letenku a za chvíli vám budou vyhledány všechny možné spoje. Podobný formulář vás čeká i na stránkách *http://letenky.fractal.cz*. Kromě rezervace a nákupu letenek si můžete na těchto stránkách také přečíst užitečné informace, objednat ubytování nebo sjednat cestovní pojištění. Stránky *http://www.letime.cz* se věnují letecké dopravě a kromě objednání letenek si můžete také přečíst zajímavé články, které se věnují právě tomuto typu dopravy. V rubrice Letadla se dozvíte, se kterými typy letadel létají letecké společnosti. Pokud se chystáte letět prvně nebo po dlouhé době, pak se v rubrice Před cestou dozvíte vše o těch náležitostech, které je před letem nutno absolvovat. A pokud vám má přiletět tetička z Ameriky, a vy si nejste jisti, kdy přesně, pak tuto informaci můžete vyhledat v letovém řádu, který je zde také k dispozici.

Cestovatelské stránky

Některé stránky týkající se cestování neobsahují pouze nabídku zájezdů, ale dočtete se zde i mnoho zajímavého o cizích zemích a jsou vám zde nabídnuty tipy na místa, kam vyrazit na dovolenou. Jedna z takových stránek se nachází na adrese *http://www.sopka.cz*. Kromě objednávky zájezdů si zde v sekci Informace o zemích také přečtete důležité informace, které byste měli znát, než se do cizí země vypravíte. Země jsou přehledně rozřazeny podle toho, na kterém kontinentu leží. Stránky *http://www.barevny-svet.cz* obsahují mnoho velmi zajímavých a poutavých cestopisů a prohlédnete si tu krásné fotografie z cest. Chystáte-li se do nějaké zajímavé končiny a zvládnete-li napsat poutavé vyprávění o cestě, pak zde můžete své zážitky publikovat. Zajímavý magazín o cestování najdete i na některých velkých portálech. Např. na portálu iDnes na adrese *http://cestovani.idnes.cz* si přečtete zajímavé články o vzdálených zemích a jsou zde i tipy na návštěvu našich pamětihodností. Vyházejí zde i celé internetové speciály – např. o dovolené v Řecku nebo Chorvatsku –, ze kterých se dozvíte vše podstatné. Magazín je často aktualizován. Z adresy *http://www.e-guide.cz* si lze cestopisy ve formátu PDF stáhnout i do kapesního počítače.

Mapy

K vyhledání lokality vám poslouží internetové mapy. Velmi dobře zpracovanou mapu České republiky, a to až do měřítka 1: 50 000, najdete na adrese *http://www.mapyonline.cz*. Pokud hledáte např. podle názvu obce, stačí jej zadat do řádku a kliknout na tlačítko Hledej. Na mapách si lze také dát zobrazit různé pamětihodnosti. Mapy najdete také na všech větších portálech a všude je lze velmi snadno ovládat. Např. na portálu Quick na adrese *http://mapy.quick.cz* si můžete dát vyhledat tu nejvýhodnější autotrasu. Jsou zde i mapy všech větších měst.

-mia

Bratrstvo oceli

Tentokrát svět zachránit nestihnete... Děj hry Fallout Tactics: Brotherhood of Steel se odehrává na naší planetě zničené jadernou válkou.

Počáteční slovo názvu hry – Fallout – je některým z vás možná povědomé, na herním trhu se s tímto jménem objevily už dvě RPG hry. Jejich hráči si pravděpodobně vzpomenou i na význam podtitulu hry: Brotherhood of Steel, příběhově důležitou organizaci. Zbývá už tedy poslední slovo – Tactics. Kohokoli, kdo některou ze zmíněných her hrál, toto slovo v kombinaci se slovem Fallout praští do očí a je to tak správně – Fallout Tactics se totiž ubírá zcela jiným směrem než jeho přechůdci.

Zatímco původní hry obsahující v názvu slovo Fallout byly ukázkovými díly žánru RPG bez jakýchkoli příměsí jiných žánrů, Fallout Tactics přidává k RPG části ještě strategický element.

Příběh hry se odehrává v postapokalyptické budoucnosti, kdy světová jaderná válka zdevastovala povrch celé planety a vyhladila veškerý život. Avšak ještě než se tak stalo, několik prozíravých skupin stačilo vybudovat takzvané „vaulty", bunkry umožňující přežít alespoň nejvlivnějším, nejbohatším, nejdůležitějším a nejvzdělanějším lidem světa a zachránit tak existenci lidstva jako takového. Po několika desítkách let, když už alespoň část radiace vyprchala, vaulty se opět otevřely a přeživší začali opět stavět své domovy. A přesně v této chvíli vstupujete do hry vy jakožto členové Bratrstva oceli, jedné z nejvlivnějších organizací v Severní Americe a jednoho z mála společenství, která ovládají moderní technologie.

Jakmile si vytvoříte svou postavu, okamžitě bude pod vaše velení svěřena další dvojice vojáků. Vaše kariéra začne v bunkru Alpha – nejdříve splníte několik jednoduchých úkolů, následuje přesun k bunkru Beta, další řada úkolů, bunkr Gamma, úkoly a tak dále, přičemž postupem času se rozroste počet vašich vojáků až na šest. Úkoly misí většinou spočívají v dobytí určité oblasti, zabití konkrétní osoby nebo v získání určitého předmětu, občas se dočkáte i odlišných úkolů: musíte například projet zásobovacím vozem bezpečně skrz zaminované a zabarikádované město. Postup je většinou přímočarý a nenechává vám možnost volby – musíte plnit jednu misi po druhé.

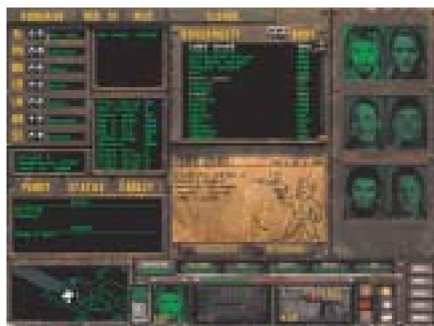
Nejdůležitější částí hry je boj: ten se může odehrávat jak v reálném čase, tak v kolovém systému. Pro realtimový souboj máte k dispozici i nastavení agresivity, podle které se začnou postavy bránit automaticky i bez vašeho přímého rozkazu. Zbraní máte k dispozici velmi širokou škálu od bojového nože přes AK-47 až po zápalné granáty a raketomet; navíc většinu z nich můžete používat různými způsoby – například můžete vystřelit jednu kulku nebo celou dávku.

Každá postava má několik vlastností, dovedností, charakterových rysů a zvláštních schopností – a to vše je mezi sebou provázáno. RPG systém je rozhodně jednou z nejsilnějších stránek hry. Navíc je hra poměrně realistická – pokud se nepřítel bez brnění stane cílem dávky z vaší M16A, je většinou na místě mrtev; stejně tak výbuch protitankové miny žádný soupeř nepřežije, ať už je na jakkoli vysoké úrovni. Bohužel to samé platí i pro vás.

Grafické zpracování je poměrně pěkné, kladně hodnotím i to, že zpracování všech panelů se vhodně doplňuje s celkovou atmosférou hry. Vše je zaprášené, sem tam špinavé, zrezivělé, navíc se rozhodně nejedná o letně optimistické barvy. Namluvení je pěkné, stejně tak všechny ostatní zvuky. Hra je lokalizována do češtiny, sem tam ale překladatelskému týmu něco uteklo a zůstalo to v originále. Umělá inteligence je obstojná, jen občas měly postavy problém najít si cestu členitým terénem.

Sečteno a podtrženo, hra Fallout Tactics je kus dobře odvedené práce. Velmi dobře se v ní doplňuje RPG systém, známý z minulých dílů, se strategií, to vše je navíc zasazeno do zajímavého světa a provedeno v kvalitním technickém provedení. Tento titul vám tedy můžu s čistým svědomím doporučit.

-maz

RPG

i

RPG je zkratka z výrazu Role-Playing Game. Tímto termínem se označují hry, ve kterých je každá postava popsána pomocí několika vlastností, jako jsou síla, obratnost, schopnost zacházet s určitými typy zbraní, magie, používání zvláštních schopností – a většinou se postupem času tyto vlastnosti vylepšují.

i

Na bonusovém CD přiloženém ke hře jsou pro odpůrce dabingu původní anglická videa. Součástí bonusového CD je dále přeložený kompletní český manuál, česká referenční karta s přehledem ovládání a tlačítek klávesnice v češtině ve formátu pdf, původní obrázky z bonusového CD z FALLOUT TACTICS Collector's Edition a dvě flashové hry FT: Concentration Game a FT: Simon Says.

Rozsah lokalizace: česká verze.
Cena: 599 Kč.
Typ: tahová strategie
Minimální konfigurace: Pentium II 300 MHz, 32 MB RAM.
Počet CD: 4x CD.
Distribuce v České republice: CD Projekt. *http://www.cdprojekt.cz*, 246 005 307

Monitor pro práci i pro zábavu

I přes masivní nástup tenkých a lehkých monitorů LCD tradiční monitory CRT své pozice nevyklízejí bez boje. Po plochých obrazovkách přichází na řadu další trumf CRT monitorů – funkce pro zvýšení jasu, která se výborně uplatní při hraní her a zejména při přehrávání videa či filmů na obrazovce monitoru.

Při sledování filmů se výborně uplatní hlavně monitory s větší obrazovkou. Monitor iiyama VisionMaster Pro 455 (model MM904UT) nabízí všechny přednosti moderních monitorů CRT – tento 19palcový model má velkou plochou obrazovku a nabízí i funkci pro zvýšení jasu. Ta je u monitorů iiyama tradičně označena zkratkou OPQ (Optimize Picture Quality, tedy optimalizace obrazové kvality). Bohužel ji u tohoto monitoru nelze aktivovat speciálním tlačítkem na panelu pod obrazovkou, ale musíte ji vyhledat v obrazovkovém menu. To se ovládá čtveřicí tlačítek, z nichž tlačítky + a – můžete ihned upravovat kontrast a jas monitoru.

V běžném režimu je jas minimálně 95 cd/m², ale při aktivaci funkce OPQ je maximem 240 cd/m². To je pro sledování filmů na monitoru velmi prospěšné a tuto vlastnost jistě uvítají také hráči her. Velikost pracovní plochy, která měří v úhlopříčce 45 cm, uvítají však i uživatelé, kteří využívají počítač pro práci s kancelářskými aplikacemi – na větší pracovní ploše lze mít přehledně umístěno více oken se spuštěnými programy a např. v Excelu uvidíte v celku i poměrně rozsáhlou tabulku.

Tento monitor se k počítači připojuje kabelem s klasickou koncovkou D-Sub. Ideální je tento monitor provozovat v rozlišení 1280 × 1024 obrazových bodů, při kterém bez potíží pracuje při obnovovací frekvenci 85 Hz. Maximální rozlišení, ve kterém tento monitor umí obraz obnovovat 75krát za sekundu (75 Hz), je 1600 × 1200. To je však rozlišení určené pro větší, 21palcové monitory. Pokud ho zkusíte nastavit u monitoru iiyama VisionMaster Pro 455, budete mít na pracovní ploše drobné ikonky a písmenka, která navíc (zejména u okrajů obrazovky) nejsou už dobře ostrá.

V optimálním rozlišení 1280 × 1024 obrazových bodů je situace o poznání lepší. Ostrost obrazu v tomto nastavení řadí CRT model Vision Master Pro 455 mezi velmi dobré zobrazovací jednotky. Při testech monitoru za pomoci testovacích obrazců jsme však odhalili nesoulad v konvergenci barev, který byl patrný v levém dolním a v pravém horním rohu. Konvergenci lze u tohoto monitoru upravovat pouze v horizontálním směru. V testovacích obrazcích (nikoliv při běžném provozu) jsme si také všimli výskytu moaré. To se nám však díky přítomnosti příslušné funkce v OSD menu podařilo výrazně eliminovat, nikoliv však zcela odstranit. Výborná je stabilita obrazu a také čistota barev.

-mse

iiyama VisionMaster Pro 455 (model MM904UT)

i

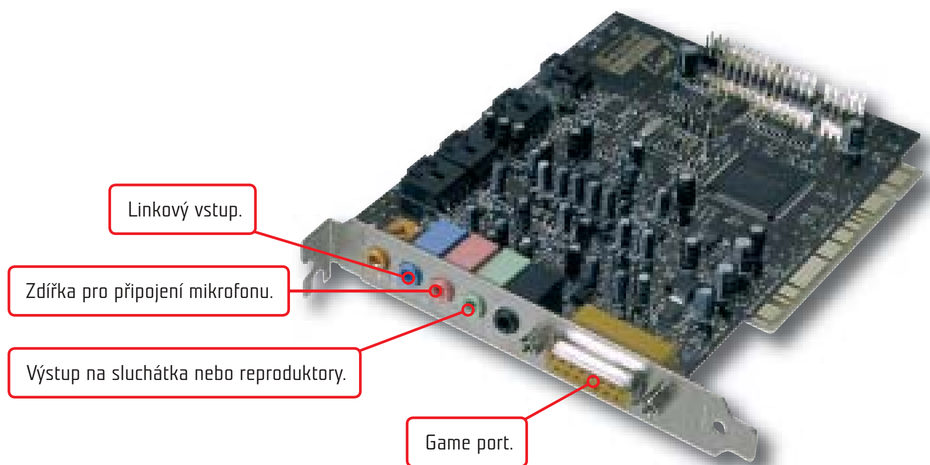
19palcový CRT monitor s funkcí pro zvýšení jasu

Cena: 12 188 Kč s DPH.
Poskytl: iiyama Czech, s. r. o.
Obrazovka: Diamondtron se štěrbinovou mřížkou.
Rozteč proužků: 0,25 až 0,27 mm.
Úhlopříčka pracovní plochy: 45 cm (17,7 palce).
Maximální rozlišení: 1600 × 1200.
Signálový konektor: D-Sub.
Splňuje normu: TCO 99.
Maximální příkon: 150 W.
Rozměry: 460 × 461 × 465 mm.
Hmotnost: 22 kg.
Záruka: 3 roky.
www.iiyama.cz

Hlasivky počítače

Nepochybně již víte, že počítač nejenže ukazuje obraz, ale také dokáže vydávat zvuky, ať již v podobě hudby či hlasu, nebo všech těch roztodivných zvuků, které produkují počítačové hry. Počítač ke zvukovému výstupu potřebuje zařízení, které se o zvuk postará. Je jím zvuková karta.

Potřeba zvukové karty vychází z toho, že signál, který reproduktory či sluchátka přeměňují na zvuk, musí být analogový, tedy spojitý. Počítač je však digitální záležitost, a tak je zapotřebí nějakého zařízení, které převede digitální signál na analogový. Takovému zařízení se obecně říká digitálně-analogový konvertor. Nejjednodušší zvuková karta by tedy obsahovala právě jen tento konvertor.

Zvládne ledacos

Jak asi tušíte, úloha zvukové karty není jen ve schopnosti posílat do reproduktorů zvuky. Počítače umožňují mnohem více, čemuž se přizpůsobují i zvukové karty. Především je dobré vědět, že i ty nejobyčejnější karty přehrávají dva kanály (tedy stereo), a to z hlediska digitální části v kvalitě odpovídající CD (16 bitů, 44,1 kHz). Skutečná věrnost a čistota výstupního zvuku pak pochopitelně záleží na kvalitě karty a na kvalitě sluchátek nebo reproduktorů.

Druhou důležitou úlohou karty je nahrávání. Díky této schopnosti můžete například používat počítače jako internetového telefonu nebo přidávat komentář k vytvářené prezentaci, nebo dokonce okomentovat zachycené video. Lze také převést záznamy ze starých magnetofonových kazet do digitální podoby a následně vytvořit zvukové CD.

Karta a její výstupy

Fyzicky má zvuková karta podobu přídavné karty, jako třeba grafická karta. Zasouvá se do volného slotu PCI, čímž se vytvoří všechny potřebné kontakty s „centrálou" počítače. Poté se ještě vnitřně spojí CD mechanika se zvukovou kartou, aby bylo možné přehrávat zvuková CD, případně se ještě zvuková karta propojí s faxmodemovou kartou, čehož lze využít pro telefonování prostřednictvím klasické telefonní linky.

Čelo karty je přístupné zezadu počítače. Jsou zde malé otvory, což jsou konektory (stereojack) pro připojení periferních zařízení. Hlavním konektorem je výstup na sluchátka, který je kombinován s linkovým výstupem pro jiné audiozařízení (např. pro magnetofon). Do téhož konektoru se připojují i reproduktory. Ty by však měly být tzv. aktivní, tedy s vlastním zesilovačem, protože zesilovač na zvukové kartě svým výkonem pro reproduktory nestačí.

Druhým konektorem je linkový vstup. Je určen pro připojení zvukových zařízení, ze kterých chceme nahrávat do počítače. Mikrofonní vstup pak slouží k připojení mikrofonu, který pro běžné použití nemusí mít špičkovou kvalitu, obyčejný „počítačový" mikrofon lze zakoupit již přibližně za 100 korun. To je tedy základní trojice konektorů, kterou nabízejí všechny zvukové karty. Dražší karty pak poskytují možnost například digitálních vstupů a výstupů, tuto možnost však využijí spíše zájemci o zpracování zvuku na počítači.

Dobrým zvykem se také stalo, že součástí zvukové karty je i tzv. gameport, který slouží k připojení herních zařízení, jako jsou joystick nebo gamepad. Dnes však tato zařízení již většinou využívají univerzálnější USB, a tak gameport ztrácí na významu. Téhož konektoru se však za pomoci kabelové redukce využívá pro rozhraní MIDI. Toto standardní rozhraní slouží k připojení hudebních nástrojů, především klávesových. Hudebníkovi to například může usnadnit komponování hudby.

Dnes je většina základních desek vybavena jednoduchou zvukovou kartou, která nabízí všechny základní funkce a postačuje tak většině uživatelů, není tedy třeba investovat do zvukové karty. Zajímáte-li se o zpracování hudby na počítači a o počítačové hry a také plánujete-li často sledovat filmy na počítači z DVD, měli byste zvukové kartě (a pochopitelně i reproduktorům) věnovat více pozornosti. Za poměrně kvalitní kartu zaplatíte 1300 korun, investice může však činit i několikanásobně více. Odměnou je více možností, kupříkladu vícekanálový zvuk (budeme se mu více věnovat v příští části, věnované reproduktorům), širší nabídka vstupů a výstupů, ale i lepší zvuk s nižší hladinou šumu.

Co je standard, to se počítá

Jak se vyvíjely zvukové karty, přicházely a odcházely různé standardy. Nejúspěšnější na tomto poli je bezesporu společnost Creative Labs, která je dnes největším světovým výrobcem zvukových karet. Možná jste už slyšeli o standardech Sound Blaster, kterých je hned několik – například Sound Blaster 2.0, Sound Blaster Pro, Sound Blaster 16. Je dobré vědět, který standard vaše karta podporuje (dočtete se o tom např. v dokumentaci k počítači), neboť aplikace (např. hry) často požadují pro správný chod kartu určitého standardu. Naštěstí je tímto standardem téměř vždy některý standard z rodiny Sound Blaster a zvukové karty podporují většinou právě tyto standardy.

Jaroslav Smíšek

MS Office 2003 – co můžeme čekat?

Do redakce jsme dostali na prohlédnutí zkušební verzi nové verze kancelářského balíku MS Office. Rádi bychom se s vámi podělili o první zkušenosti. Testovací verze není lokalizována, prodejní lokalizována samozřejmě bude.

Spolupráce

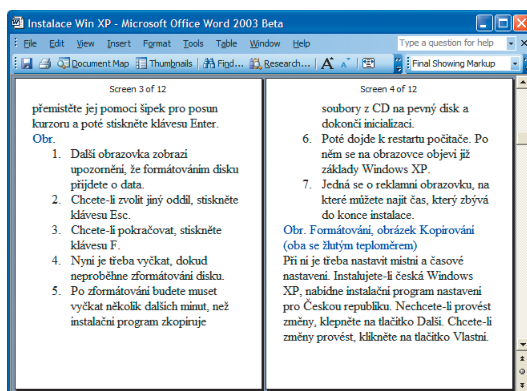
Tohle slovo vystihuje MS Office 2003 docela dobře. Programátoři a analytici se zaměřili na usnadnění spolupráce uživatelů v pracovních skupinách a na možnosti načítání dat z různých zdrojů. MS Word i MS Excel podporují práci s daty ve formátu XML. To umožňuje využívat i data, která jsou uložena na serverech firmy, ale nejsou ve formátu daného programu.

Budete-li hledat nové funkce v nabídkách, mnoho jich nenajdete. Hlavní změny se týkají právě zlepšení spolupráce mezi lidmi i mezi jednotlivými aplikacemi. Pro využívání všech možností bude třeba, aby Office na počítačích podporovaly i další programy, běžící na serverech.

Je to logické, domácí uživatelé se do upgradů na vyšší verze příliš nehrnou, proto se do nových verzí přidávají hlavně takové vlastnosti, které ocení zejména firmy.

Co se změnilo

Na první pohled upoutá nový vzhled. Klasickou, šedou barvu panelů a nabídek vystřídala příjemná barva modrá. Panely nástrojů jsou navíc upraveny tak, aby působily plastickým dojmem. Možná namítnete, že kancelářský balík nekupujete pro jeho vzhled, ale když už musíte na něco koukat téměř po celou pracovní dobu, ať je to alespoň hezké.

Do MS Wordu přibyla nová možnost zobrazení dokumentu.

V každém případě nejvíce změn doznal MS Outlook.

Jeho okno je uspořádáno úplně jinak, než tomu bylo v předchozích verzích. Podokno s náhledem zprávy můžete zobrazit buď napravo, nebo v dolní části okna Outlooku, případně je můžete zavřít úplně. Zajímavé možnosti nabízí také řazení pošty. Zprávy si můžete, tak jako ve starších verzích, seřadit podle různých položek: podle data, odesílatele apod. Vezmeme-li jako příklad datum, pak MS Outlook 2003 rozdělí zprávy do skupin: došlé dnes, došlé včera, došlé minulý týden atd. Podobně je tomu při řazení podle dalších položek. Pokud vám toto rozdělení nevyhovuje, můžete si je samozřejmě vypnout.

V MS Wordu přibyla další možnost zobrazení dokumentu, vhodná pro čtení. Dokument je zobrazen tak, aby jej bylo možné pohodlně číst.

MS Excel nabízí další možnosti pro práci se seznamy a v nabídce Data přibyla nová položka pro práci s XML daty.

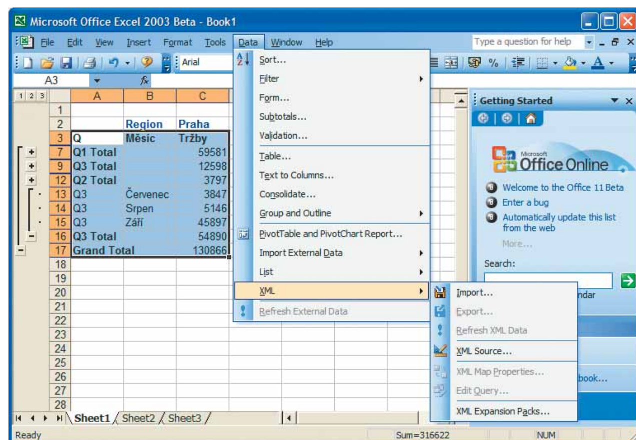
Novinky se objevily i v PowerPointu: můžete lépe pracovat se styly.

Předpokládané termíny uvedení

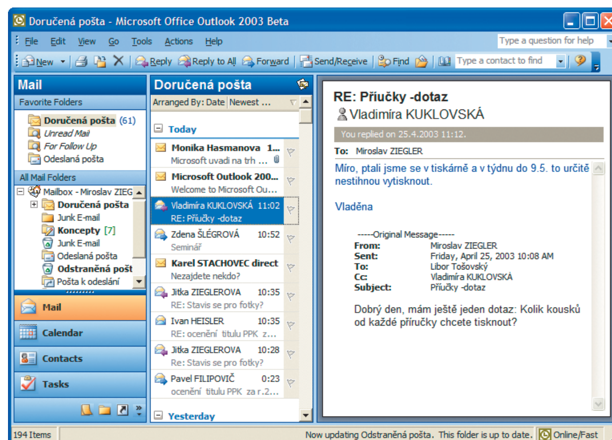
Česká verze MS Office 2003 by měla být k dispozici v září 2003, slovenská verze v říjnu téhož roku.

-mzi

> **i**
>
> Při instalaci můžete volit mezi instalací maximální, typickou a minimální. Maximální instalace požaduje 490 MB místa na pevném disku, typická 247 MB a minimální 128 MB.
>
> Zkušební verze (nebo také tzv. beta verze) je program, který před uvedením do prodeje čekají pouze malé úpravy.
>
> XML je formát dat, podobně jako např. DOC nebo XLS. Formát XML však nepatří jednomu konkrétnímu programu, je navržen pro výměnu dat mezi různými programy.

Nabídka pro práci s XML daty v Excelu.

MS Outlook prodělal velkou plastickou operaci.

Vy se ptáte, my odpovídáme...

Od posledního vydání naší poradny se redakční schránka mobily.ppk@vogel.cz zaplnila množstvím vašich dotazů, a tak jsme se rozhodli na ně odpovědět.

Mobilní internet? A za kolik?

Chtěl bych se zeptat, která mobilní společnost nabízí nejvýhodnější připojení k internetu a kolik to stojí.

Předpokládám, že přístupem k internetu myslíte připojení z počítače prostřednictvím mobilního telefonu. V tomto případě bych volila určitě GPRS, protože v tomto případě neplatíte za dobu připojení, ale jen za přenesená data. Samozřejmě lze využít i klasické připojení vytáčené, kdy se mobil chová stejně jako modem a připojení k internetu je pak ratifikováno stejně jako hovor do domácí sítě (v případě Eurotelu a T-Mobilu) nebo hovor na pevnou linku (v případě Oskaru nebo tehdy, jestliže nevyužijete přístupová čísla v sítích Eurotelu a T-Mobilu). Cena za připojení se pak odvíjí od vašeho tarifu. Při použití tarifu Eurotel Individual si můžete v případě vytáčeného připojení přikoupit až 200 volných minut za 400 Kč měsíčně.

Co se týče GPRS, přichází váš dotaz jako na zavolanou. Minulý měsíc totiž představila společnost Eurotel zcela nový tarif Eurotel Data Nonstop, umožňující neomezené připojení k internetu prostřednictvím GPRS za měsíční paušál 1000 Kč (bez DPH). Tato cena je konečná – neplatíte tedy už ani za přenesená data, ani za dobu připojení. Tarif lze kombinovat s libovolným tarifem pro hlasové služby, nebo si ho lze dokonce pořídit samostatně a neplatit vůbec nic navíc. Pokud by se vám nevyplatil paušál, můžete zvolit tarif Eurotel Individual, v rámci kterého si můžete pořídit až 10 MB za 300 Kč měsíčně (opět bez DPH), přičemž každý další kilobajt stojí 0,50 Kč. U běžných tarifů si můžete vybrat službu GPRS Instant s měsíčním paušálem 195 Kč; pak budete platit za každý přenesený kilobajt (v případě připojení k internetu) částku 0,03 Kč.

Oskar zatím žádný datový paušál nenabízí, a tak si můžete vybrat ze dvou základních služeb – Basic a Standard. Službu Basic si můžete aktivovat k většině tarifů bez měsíčního paušálu a přenesený kilobajt pak stojí 0,40 Kč (opět to platí pro připojení k internetu). Druhou možností je tarif Standard, který za měsíční paušál 200 Kč nabízí 1 MB dat zdarma a 0,025 Kč za každý další kilobajt (ceny jsou opět bez DPH). Oskar nabízí zajímavou variantu i pro uživatele předplatních karet, kteří za kilobajt přenesený prostřednictvím GPRS při připojení k internetu zaplatí 0,057 Kč.

Ani T-Mobile prozatím nesáhl k paušálnímu poplatku za data, a tak si musíte vybrat z přídavných programů ke klasickým paušálním tarifům. Varianta GPRS Basic je opět bez měsíčního paušálu s cenou 0,50 Kč za kilobajt, varianta GPRS Pro nabízí za 199 Kč měsíčně cenu 0,03 Kč za kilobajt. T-Mobile však jako jediný nabízí kompresi přenášených dat; tato služba nese název GPRS Speed a GPRS Speed Plus a umožní vám za cenu snížení kvality obrázků přenášet méně dat, avšak rychleji. Všechny ceny jsou bez DPH.

Pokud tedy budete chtít využívat internet opravdu hodně, sáhněte po datovém paušálu Eurotelu. Pokud se chcete připojit jen občas, zvolte některý z paušálních tarifů, které nabízejí nižší cenu za kilobajt. V současné době testuji připojení k internetu realizované prostřednictvím GPRS od Eurotelu a musím říci, že rychlost je přibližně o třetinu nižší než u klasického analogového modemu 56K. Stabilita spojení je však poměrně dobrá, skoro bych řekla, že vyšší než u analogové linky.

Kde to jsem?

Mohli byste vysvětlit službu „informace sítě", kterou poskytuje Eurotel?

Zjednodušeně řečeno, tato služba předává na displej vašeho telefonu údaj v závislosti na základnové stanici (BTS). Tam může být buď údaj o místě (město, městská část), nebo nějaký reklamní text. Eurotel tento prostor nabízí i pro reklamu, takže podnikatelé a firmy si mohou koupit dobu, po kterou se na displejích všech telefonů v síti Eurotel v okolí určité BTS bude objevovat jejich reklama. Určitou dobu tuto službu využívala například společnost Tesco, takže v hypermarketech této společnosti se objevovaly informace o aktuálních nabídkách. (Nejsem si jista, zda tomu tak stále je.)

Přitom každá základnová stanice pokrývá určitý okruh kolem sebe a stanice se překrývají. Jakmile se tedy telefon přeregistruje do jiné základnové stanice, změní se také nápis na displeji. Některé telefony umožňují přímo v menu zvolit položku „informace sítě" nebo „informace o buňce". Jestliže tuto položku v menu nemáte, můžete v menu týkajícím se služby Cell Broadcast (nebo služby Lokální zprávy) zkusit zvolit kanály 050 a 052. Po vypnutí a zapnutí telefonu by již vše mělo fungovat. Se stejnou službou se můžete setkat i v několika evropských zemích; sama jsem ji vyzkoušela v Itálii, ve Švýcarsku a na Kypru.

Off-line WAP na Alcatelu podruhé

V minulé poradně se jeden ze čtenářů ptal na možnost off-line prohlížení WAP stránek. Předpokládala jsem, že mu jde o možnost vrátit se po čase k navštíveným stránkám, a napsala jsem, že takovou funkci telefon nepodporuje. Několik čtenářů však namítlo, že za off-line prohlížení lze považovat i zachování aktuálně zobrazené stránky po odpojení od WAP. Chcete-li si tedy v klidu přečíst text na stránce, můžete podržet tlačítko pro ukončení hovoru – telefon se odpojí od WAP, ale stránka zůstane zobrazena.

Více se nám do dnešního pokračování už nevejde. Schránka mobily.ppk@vogel.cz je však pro vás stále otevřená a už nyní vám mohu slíbit velmi brzké pokračování.

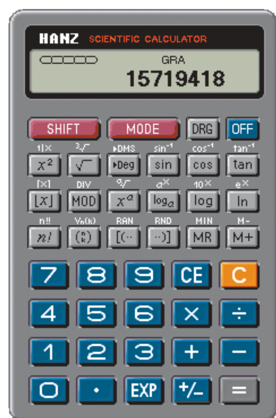
Michaela Kloudová

Hity PPK CD 9/2003

Kalkulačky

osm kalkulaček zdarma

Každý potřebuje občas něco spočítat. Pokud se vám kalkulačka, která je součástí operačního systému Windows, zdá příliš obyčejná nebo vám její funkce nestačí, zkuste si vybrat v rubrice Programy/Kalkulačky. Na obrázku vidíte český program „Hanz – vědecká kalkulačka 1.0“, který podporuje skiny (je tedy možné měnit vzhled programu).

rubrika na CD: programy/kalkulačky

Mini Master Mind 2.3

freeware

Počítačové zpracování populární hry logik. Cílem hry je logicky odvodit náhodnou čtyřmístnou kombinaci kolíků, kterou váš soupeř (počítač) zadal. Na uhodnutí kombinace máte šest pokusů. Možných barev je šest a ve čtyřmístné kombinaci se barvy neopakují. Hra se nemusí instalovat; stačí ji spustit.

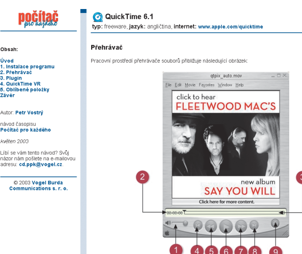
rubrika na CD: programy/deskové hry

QuickTime 6.1 – návod

zdarma

Od začátku tohoto roku pro vás připravujeme podrobné české návody, jejichž hlavním cílem je pomoci vám pochopit ovládání anglických programů. Tyto návody mají u vás velký úspěch, a tak v jejich tvorbě nadále pokračujeme. Dnes vám přinášíme návod na použití programu QuickTime 6.1 a příště se můžete těšit na návod na použití programu IrfanView.

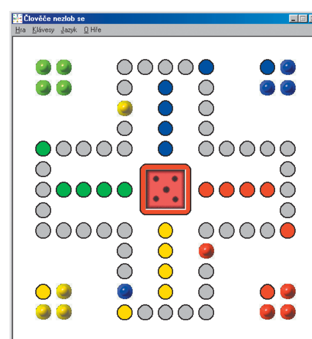

rubrika na CD: PPK plus/návody a články

Člověče, nezlob se

freeware

Populární hru člověče, nezlob se si můžete zahrát i na počítači, a to díky tomuto programu. Hrát mohou dva až čtyři hráči. U každého hráče lze nastavit, zda půjde o skutečného hráče, nebo o počítač. Pokud tedy není po ruce lidský hráč, může ho nahradit počítač. Po spuštění hry nastavte v nabídce Hra jednotlivé hráče a poté zvolte příkaz Start.

rubrika na CD: programy/deskové hry

Free Chess 1.2.0

freeware

Free Chess je velmi pěkný šachový program se zdařilou grafikou – lze přepínat mezi pohledem dvourozměrným (2D) a trojrozměrným (3D). Program nabízí sedm úrovní obtížnosti. Zahrát si můžete proti počítači nebo s jiným hráčem po internetu. Hra se nemusí instalovat; stačí ji spustit.

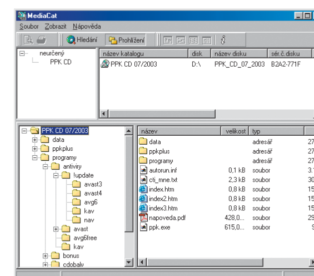

rubrika na CD: programy/deskové hry

MediaCat 2.1.0.3

freeware

Cílem tohoto programu je zjednodušit a zrychlit práci s výměnnými disky (cédéčky, disketami apod.). Obraz disku se načte a uloží do katalogu. Od této chvíle je možno ke katalogu přistupovat jako k disku skutečnému a provádět s ním některé operace jako s diskem skutečným. Blíže se můžete s programem seznámit na stránce 25.

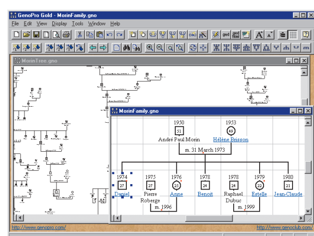

rubrika na CD: programy/různé

GenoPro 1.91b

freeware

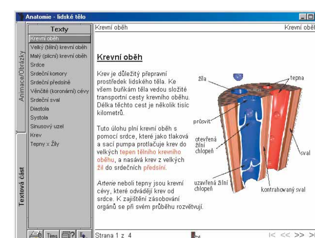
Pomocí tohoto programu můžete vytvářet přehledné a graficky pěkně zpracované rodokmeny své rodiny. Výsledný strom lze vytisknout nebo exportovat do formátu HTML. Na cédéčku najdete také popis a potřebné soubory, které vám umožní program počeštit (tj. nabídky programu budou v českém jazyce).

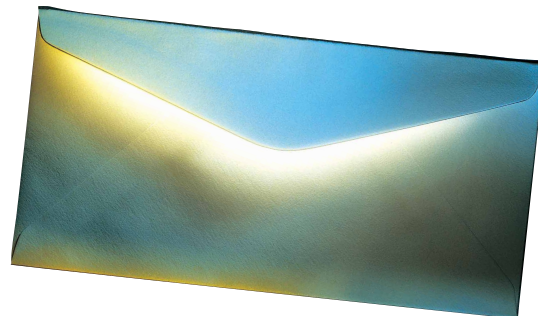

rubrika na CD: programy/různé

Speciální CD v příštím čísle

V příštím čísle časopisu Počítač pro každého (jde o č. 10/2003, které vychází 21. 5.) najdete plnou verzi multimediálního CD nazvaného *Za tajemstvím lidského těla*. Více si o tomto zajímavém titulu můžete přečíst na stránce 8.

Před časem jsem v PPK četl článek o pamětech RAM a o tom, že když se zapojí do jedné základní desky současně SD RAM 166 MHz a SD RAM 133 MHz, obě paměti pracují shodně na 133 MHz. Doma mám však paměť SD RAM 133 MHz, kterou jsem se pokoušel zapojit současně se starším modulem paměti SD RAM 66 MHz, jejž mám standardně v PC, ale po zapojení systém využíval pouze čtvrtinovou kapacitu paměti, tedy celková hlášená kapacita modulů 16 MB a 64 MB byla 32 MB, přestože jsou obě typu SD RAM. Předpokládal jsem tedy, že by si mohly rozumět. Můžete mi poradit, v čem je chyba?

V článku v PPK 2/2003 uvádíme, že při současném zapojení pamětí SDRAM 100 MHz a SDRAM 133 MHz bude 133MHz paměť pracovat na frekvenci 100 MHz. Tento příklad máme odzkoušen na mnoha počítačích. Zapojit současně paměti 66 MHz a 133 MHz jsme nezkoušeli také proto, že 66MHz paměti se dnes téměř neprodávají. Problém je zřejmě v tom, že základní deska vašeho počítače 133MHz paměti nepodporuje. O tom, zda na základní desku můžete 133MHz paměti instalovat, se přesvědčíte buď v manuálu základní desky, nebo na internetu. Pokud zjistíte, že základní deska umí pracovat pouze s 66MHz pamětmi, 133MHz paměť s ní nemůže bezproblémově pracovat. Řešením by mohl být upgrade Biosu.

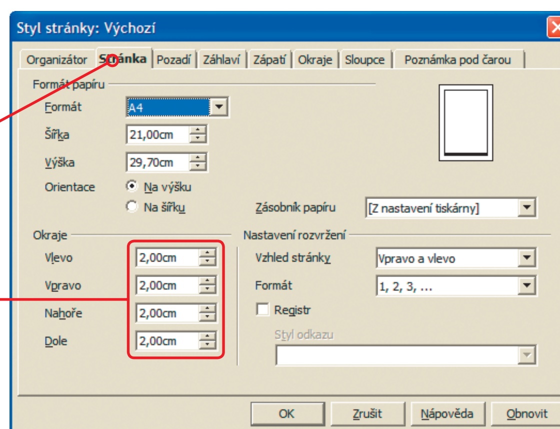
-mse

V programu OpenOffice Writer potřebuji nastavit okraje stránky, ale nemohu najít příkaz Vzhled stránky.

OpenOffice Writer se v některých věcech odlišuje od MS Office. Z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Stránka**. V dialogovém okně se ujistěte, že pracujete na kartě **Stránka**, a nastavte potřebné velikosti okrajů (obr. 1).

Ujistěte se, že pracujete na kartě *Stránka*.

Zde můžete nastavit velikost okrajů.

Obr. 1

inzerce

počítač pro každého

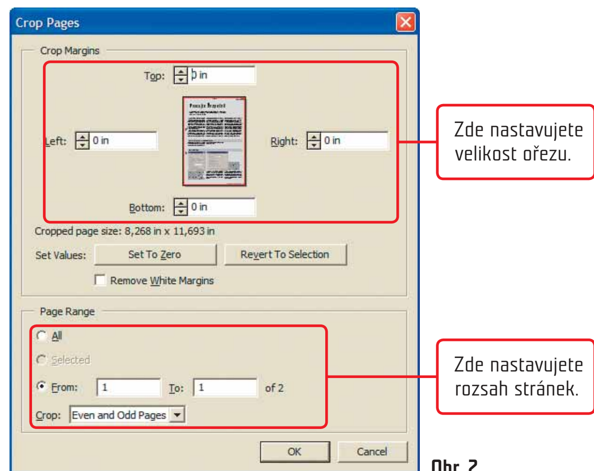
čtrnáctideník
Toto číslo vyšlo 7. 5. 2003 v nákladu 66 500 výtisků.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Milan Loucký
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce.ppk@vogel.cz): Norbert Gulevič, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Richard Straberger, Miroslav Ziegler
Inzerce (inzerce.ppk@vogel.cz): Zuzana Hošková, tel.: 225 018 762, fax: 225 018 500
Grafická úprava: DTP Vogel
Externí spolupracovníci: Marie Franců, Michaela Kloudová, Jiří Lapáček, Anna Nováková, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Michal Smejtek, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler
Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.
Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942 (prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900, abonence.ppk@vogel.cz
Předplatné a inzerce na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, tel./fax – administratíva: +421 2 44 45 46 28, predplatné: +421 2 44 45 06 97, 44 45 45 59, e-mail: magnet@press.sk, http://www.press.sk
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s., a MediaPrint & Kapa Pressegroso, s. r. o. **Na Slovensku:** Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Vydavatelství
Vogel Burda Communications s. r. o.
Sokolovská 73
186 21 Praha 86
IČO 45280681
vydává časopisy CHIP, IT-NET, LEVEL, MEDIAshop, Počítač pro každého, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ.
Dočasně sídlíme na adrese
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1,
v budově České typografie, recepce A, 5. patro.

V Adobe Acrobatu s anglickou nabídkou příkazů potřebuji oříznout dokument; jak to mám udělat?

Otevřete dokument a z nabídky **Document** vyberte příkaz **Crop pages**. V dialogovém okně nastavte velikost ořezů a klikněte na tlačítko **OK**. Má-li dokument více stránek, můžete nastavit, které stránky mají být oříznuty (obr. 2). Uvedený postup platí pouze pro plnou (placenou) verzi programu Adobe Acrobat. Volně šiřitelná verze Acrobat Reader tuto možnost nemá.

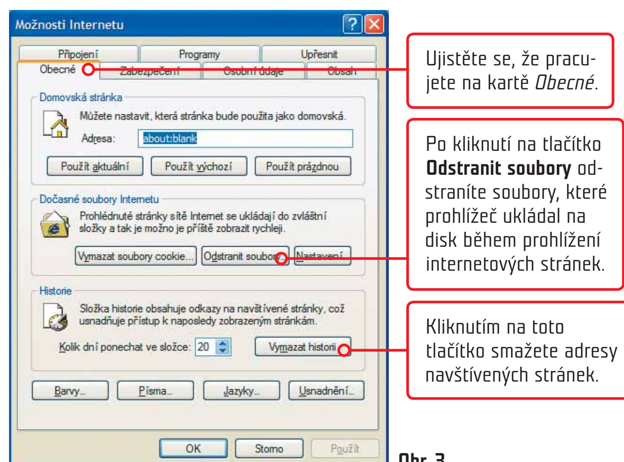

Obr. 2

Nechci, aby si někdo zobrazil seznam stránek, které si na internetu prohlížím. Můžu adresy stránek vymazat?

Používáte-li MS Internet Explorer, vyberte z nabídky **Nástroje** příkaz **Možnosti sítě internet**.

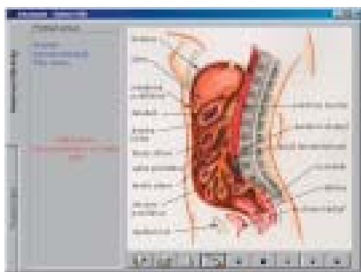
Ujistěte se, že pracujete na kartě *Obecné*. Ve spodní části okna klikněte na tlačítko **Vymazat historii** (obr. 3). Je však třeba odstranit také všechny soubory, které prohlížeč uložil na pevný disk. Proto klikněte v části *Dočasné soubory internetu* na tlačítko **Odstranit soubory**. V dalším dialogovém okně jejich odstranění potvrďte.

Obr. 3

Příští číslo vyjde 21. května 2003

PPK CD 10/03 – Za tajemstvím lidského těla

V příštím čísle najdete plnou verzi multimediálního CD-ROM Za tajemstvím lidského těla. Více se o tomto připravovaném titulu můžete dočíst na straně 8.

SlowView – jak si prohlížet obrázky

Na PPK CD 8/2003 jsme vám přinesli zajímavý program, který je určen mimo jiné pro prohlížení obrázků a jehož používání je zcela bezplatné. Tento program vám popíšeme a poradíme, jak to provést, aby jeho ovládání bylo v českém jazyce.

Jak proměnit obrázek

Dalším zajímavým programem, který si můžete nainstalovat z PPK CD 8/03, je program WinMorph. Používá se k tzv. morphování – to je technika, pomocí které můžete jeden obrázek, např. obrázek lidského obličeje, přeměnit na druhý. V příštím čísle vám poradíme, jak na to.

Digitální fotoaparáty

Snadná obsluha, displej pro prohlížení pořízených snímků, možnost odeslání fotografií e-mailem, jednoduchá úprava fotografií v počítači, možnost „vyvolání" snímků ve fotolabu a samozřejmě výborná kvalita a klesající ceny – to jsou hlavní příčiny toho, že digitální fotoaparát si pořizuje stále více uživatelů. Do ceny 15 000 Kč s DPH se vejde celá řada velmi kvalitních přístrojů – jejich test vyjde v příštím vydání PPK.

Seznam inzerentů

